

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

SANNA PETÄJÄLEHTO

Kommandiittiyhtiön muuttaminen osakeyhtiöksi

Case Huoltokorjaamo

LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMA
2021

Tekijä Petäjälehto Sanna	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2021
	Sivumäärä 44	Julkaisun kieli suomi
Julkaisun nimi Kommandiittiyhtiön muuttaminen osakeyhtiöksi – Case Huoltokorjaamo		
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden tutkinto-ohjelma		
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö toteutettiin toimeksiantona kommandiittiyhtiölle, joka halusi saada tietoa tueksi yritysmuodon muuttamisen tarpeen arviointia varten. Opinnäytetyössä tehdyn tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa kommandiittiyhtiöstä ja osakeyhtiöstä yritysmuotoina sekä niiden välisistä eroista etenkin tulon muodostumisessa yrittäjälle ja verotusta painottaen. Lisäksi selvitettiin, mitä toimenpiteitä tai ennakkoimenpiteitä yritysmuodon muuttaminen kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi vaatii yritykseltä. Tutkimuksen seurauksena syntyneen raportin pohjalta toimeksiantaja voi arvioida yrityksensä tilannetta ja muutoksen tarvetta.</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin kvalitatiivista tapaustutkimusta, koska tavoitteena oli saavuttaa tutkittavasta ilmiöstä kokonaisvaltainen ymmärrys yksittäistä tapausta tutkimalla. Yritysmuotoja, niiden välisiä eroja ja elinkeinoverotusta näissä yritysmuodoissa selvitettiin lainsäädännön ja säännösten sekä vero-ohjeiden avulla. Tutkimuksessa laadittiin verotuslaskelmat toimeksiantajan nykytilanteen pohjalta eri tulotasoilla ja nettovarallisuudella molemmilla yhtiömuodoilla sekä erilaisilla osakeyhtiön varojenjakomalleilla.</p> <p>Tutkimuksen johtopäätöksenä todettiin, että yritysmuodon valintaa tehtäessä ja yritysmuodon muutosta arvioitaessa tulee ottaa huomioon monia tekijöitä. Yrityksen verotukseen vaikuttavat etenkin sen tulotaso, nettovarallisuus ja yrittäjän rahantarve, ja muutos missä tahansa näistä aiheuttaa muutoksen koko verotuksessa. Verotuksen kannalta katsottuna toimeksiantajan tilanne ei ollut laskelmien mukaan optimaalinen ja siihen olisi mahdollista vaikuttaa pyrkimällä lisäämään pääomatulojen määrää. Tämä onnistui vertailun mukaan osakeyhtiössä ja jakamalla varoja sekä palkkana että osinkona yrittäjälle. Verotuksen perusteella päätöstä yritysmuodosta ei kuitenkaan pelkästään kannata tehdä, vaan molemmissa yritysmuodoissa oli etunsa toimeksiantajan kokoisena yrityksenä toimiessa.</p>		
Asiasanat yritysmuodot, henkilöyhtiöt, osakeyhtiöt, yritysverotus, elinkeinoverotus		

Author(s) Petäjälehto, Sanna	Type of Publication Bachelor's thesis	Date May 2021
	Number of pages 44	Language of publication: Finnish
Title of publication Change from a limited partnership into a limited company - Case Service Workshop		
Degree program Business administration		
Abstract <p>This thesis was carried out as an assignment for a limited partnership that wanted to receive information to support the assessment of the need to change the company form. The aim of the thesis study was to produce information about the limited partnership and the limited company as company forms and the differences between them, especially in the formation of income for the entrepreneur and with an emphasis on taxation. In addition, it was examined what measures or advance measures are required from the company to change the form of the company. Based on the report resulting from the study, the entrepreneur can assess the situation of his company and the need for change.</p> <p>The thesis used qualitative case study because the aim was to achieve a holistic understanding of the phenomenon being studied by studying an individual case. Legislation, regulations, and tax guidelines were used to investigate business forms, differences between them and business taxation in these company forms. Based on the case company's current situation, the study prepared tax calculations using different income levels and net worth in both types of companies and different asset distribution templates of the limited company.</p> <p>It was concluded that many factors should be considered when choosing a business form and assessing a change in that situation. The company's taxation is particularly affected by its income level, net worth and the entrepreneur's need for money, and the change in any of these will cause a change in the entire taxation. From a tax point of view, the case company's situation was not optimal and could be influenced by seeking to increase the amount of capital income. This would be possible in a limited company and by distributing funds both as wages and dividends to the entrepreneur. However, it is not only worth deciding on the company form on the basis of taxation, but both the company forms had their advantages in the case company's situation.</p>		
<u>Key words</u> company forms, partnerships, limited company, company taxation, trade taxation		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET	6
2.1 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimusmenetelmät	6
2.2 Teoreettinen viitekehys	7
2.3 Tutkimuksen rajaus	8
3 KOMMANDIITTIYHTIÖ	8
3.1 Kommandiittiyhtiön perustaminen, pääoma ja hallinto	9
3.2 Vastuut kommandiittiyhtiössä.....	10
3.3 Tulon muodostuminen kommandiittiyhtiössä.....	11
3.4 Voitonjako ja tappio kommandiittiyhtiössä	12
3.5 Kommandiittiyhtiön verotus	12
4 OSAKEYHTIÖ JA YRITYSMUODON MUUTOS	15
4.1 Osakeyhtiön perustaminen	15
4.2 Osakeyhtiön hallinto ja edustaminen	16
4.3 Vastuut osakeyhtiössä	16
4.4 Varojenjakko osakeyhtiössä.....	17
4.5 Osakeyhtiön verotus ja osingon verotus	18
4.6 Yritysmuodon muutoksen lähtökohdat	21
4.7 Kommandiittiyhtiön muuttaminen osakeyhtiöksi	22
5 KOHDEYRITYKSEN VEROTUS ERI YHTIÖMUODOISSA	23
5.1 Kohdeyrityksen esittely.....	23
5.2 Verotuslaskemien perusteet	24
5.3 Verotus kommandiittiyhtiönä	26
5.4 Verotus osakeyhtiönä	28
6 YRITYSMUOTOJEN VERTAILU	33
6.1 Perustaminen ja hallinto ja vastuu.....	33
6.2 Varojen jako ja verotus	34
6.3 Verotuslaskelmien vertailu.....	35
7 TUTKIMUKSEN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET	40
7.1 Tutkimuksen validiteetti ja reabiliteetti	40
7.2 Johtopäätökset.....	40
8 LOPUKSI.....	43
LÄHTEET	

1 JOHDANTO

Suomessa yritystoimintaa voi harjoittaa monessa eri muodossa. Yritystä perustettaessa tulee harkita, mikä yritysmuoto on tilanteeseen sopivin ja tarkoituksenmukaisin. Yritysmuodon valintaan vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi pääomatarpeeseen, päätöksentekoon, perustajien lukumäärään ja vastuuseen sekä verotukseen liittyvät kysymykset. (Holopainen, 2019, s. 20)

Yritysmuotoja ovat yksityinen elinkeinoharjoittaja, henkilöyhtiö ja pääomayhtiö, joista henkilöyhtiöitä ovat avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö (Holopainen, 2019, s. 23). Kommandiittiyhtiöitä oli Kaupparekisterin (Patentti- ja rekisterihallitus, 2021) mukaan vuoden 2021 alussa Suomessa 25 411, kun yrityksiä oli kaikki muodot mukaan luettuna 623 743. Suosituin yritysmuoto on osakeyhtiö, joita oli samaan aikaan rekisteröitynä 261 316.

Yrityksen liiketoiminnassa tai toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi yritys rakenteita on arvioitava uudelleen, jotta yritys rakenne toimii parhaiten uudistuneen tai muuttuneen liiketoiminnan tarpeissa. Ilman huolellista suunnittelua yritykselle voi aiheutua ylimääräisiä vero- ja muita kustannuksia joko jo yritys järjestelyvaiheessa tai uuden yritysmuodon aloitettua toimintansa. (Huikuri ym., 2016, esipuhe)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa toimeksiantajana olevalle kommandiittiyhtiölle (Huoltokorjaamo) tietoa yritysmuodon muuttamisesta osakeyhtiöksi ja siitä, kannattaako muutos taloudellisesti. Toimeksiannon taustalla ovat muutokset yritysverotuksessa sekä vuonna 2019 voimaan tulleet säännökset osakeyhtiön perustamisesta. Opinnäytetyössä tarkastellaan, miten verotus eroaa kahdessa yritysmuodossa ja miten yritysmuoto vaikuttaa yrityksen omistajan saamaan tuloon. Opinnäytetyön seurauksena toimeksiantaja saa tietoa, jonka avulla hän voi verrata kahta eri yritysmuotoa, arvioida yritysmuotojen eroja, mahdollisen yritysmuutoksen kannattavuutta ja vaikutusta yrityksensä toimintaan ja tulevaisuuteen.

Opinnäytetyön luvussa 2 käydään läpi tutkimuksen tavoitteet, tutkimusmenetelmät, teoreettinen viitekehys ja tutkimuksen rajaus. Seuraavaksi luvussa 3 esitellään kommandiittiyhtiö ja luvussa 4 osakeyhtiö yritysmuotoina sekä niiden varojen jakoa ja verotusta etenkin yrittäjän kannalta. Luvussa 4 käsitellään lisäksi yritysmuodon muutoksen vaatimuksia ja selvitetään, miten kommandiittiyhtiö voidaan muuttaa osakeyhtiöksi. Luvussa 5 esitellään laskelmat kohdeyrityksen verotuksesta sekä kommandiittiyhtiönä että osakeyhtiönä nykytilanteen lisäksi kuvitteellisilla verotettavalla tulolla ja tilikauden tuloksella sekä suuremmilla nettovarallisuuksilla. Luvussa 6 tarkastellaan yhteenvetona kommandiittiyhtiön ja osakeyhtiön eroja sekä tarkastellaan teytyjen laskelmien tuloksia. Luvussa 7 arvioidaan tutkimuksen tuloksia ja esitetään johtopäätökset. Luvussa 8 kuvataan opinnäytetyön ja tutkimuksen etenemistä ja tuloksia.

2 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET

2.1 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimusmenetelmät

Tässä opinnäytetyössä tehtävän tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa kahdesta yritysmuodosta, niiden välisistä eroista etenkin tulon muodostumista yrittäjälle ja verotusta painottaen. Lisäksi selvitetään, mitä toimenpiteitä tai ennakkotoimenpiteitä yritysmuodon muuttaminen kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi vaatii yritykseltä. Tutkimuksen seurauksena syntyy raportti, jonka pohjalta toimeksiantaja voi yrityksensä tilannetta ja muutoksen tarvetta arvioida.

Tutkimuksen aluksi käsitellään kommandiittiyhtiötä ja osakeyhtiötä yritysmuotoina. Molempien yritysmuotojen perustaminen, hallinto ja vastuut käsitellään lyhyesti ja tarkemmin keskitytään selvittämään verotuksen vaikutus ja tulon muodostuminen yrittäjälle. Seuraavaksi selvitetään yritysmuodon muuttamiseen lainsäädännössä liittyvät ja käytännön asiat. Lopuksi vertaillaan kohdeyrityksen verotusta kommandiittiyhtiönä ja osakeyhtiönä sekä omistajan saamaa tuloa kummassakin yritysmuodossa ja miten muutos vaikuttaisi erilaisilla verotettavan tulon ja nettovarallisuuden määrillä.

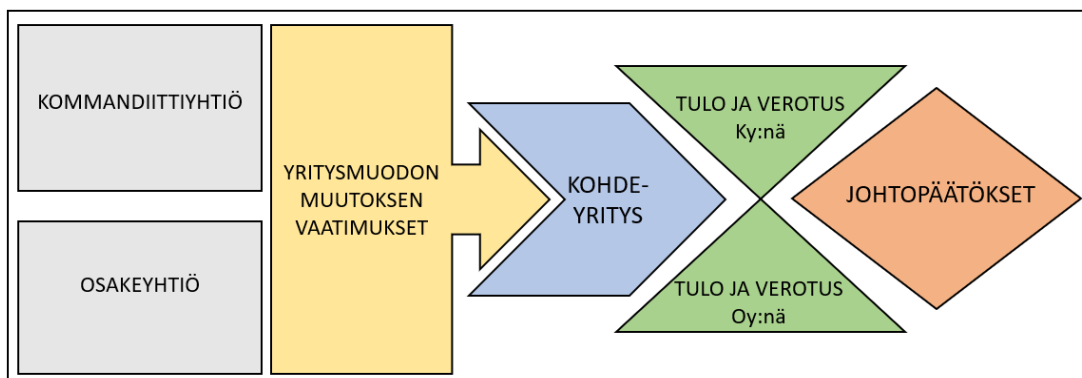
Tutkimuskysymykset ovat:

- Millaisia toimenpiteitä yritysmuodon muuttaminen kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi vaatii?
- Miten yrityksen verotus muuttuu, jos yritysmuoto muutetaan kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi?
- Miten yrityksen omistajan saama tulo muuttuu, jos yritysmuoto muutetaan kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi?

Tässä tutkimuksessa käytetään laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää, jolle on tyypillistä Kanasen (2017, s. 34) mukaan se, että huomio on tutkittavan näkökulmassa ja merkityksessä ja tavoitteena on saavuttaa tutkittavasta ilmiöstä kokonaisvaltainen ymmärrys. Tutkimusasetelma rakentuu yhden tutkittavaa ilmiötä edustavan tapauksen varaan, joten menetelmäksi sopii tapaustutkimus (Tampereen yliopisto, 2021a). Opinnäytetyssä tarkoituksena on tutkia kohdeyrityksen tilannetta, joten laadullinen tutkimusote, jolle on ominaista yksittäisten tapausten tutkiminen ja se, että tutkimustulosta ei voida yleistää, sopii hyvin (Kananen, 2017. s. 36).

2.2 Teoreettinen viitekehys

Tutkimuksen teoreettisella viitekehyksellä esitetään näkökulma, josta tutkimuksen aiheita käsitellään. Tässä opinnäytetyössä tehtävän tutkimuksen teoreettinen viitekehys esitetään kuviossa 1. Tutkimus perustuu yritysmuotoja ja niiden verotusta koskevaan lainsäädäntöön, jotka esitellään kunkin aiheen kohdalla.

Kuvio 1. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys

Tässä opinnäytetyössä tehtävä tutkimus alkaa kommandiittiyhtiön ja osakeyhtiön ominaisuuksien tarkastelulla lain avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä sekä osakeyhtiölain perusteella sekä näiden toimintaa säätelevien lakien ja säännösten tarkastelulla. Yritysmuodon muutoksiin liittyvät lainsäädäntö ja ohjeet esitellään niiltä osin kuin ne koskevat kommandiittiyhtiön muuttamista osakeyhtiöksi. Kohdeyritys ja tämän nykytilanne esitellään ja seuraavaksi laaditaan verotuslaskelmia eri tulotasolla käyttäen ajantasaista tietoa verotusta koskevasta lainsäädännöstä. Lopuksi esitetään johtopäätökset ja tarkastellaan tutkimuskysymyksiin saatuja vastauksia.

2.3 Tutkimuksen rajaus

Tässä tutkimuksessa keskitytään selvittämään vain tutkimuskysymyksiin liittyviä asioita ja kohdeyrityksen tilanteeseen erityisesti liittyviä seikkoja. Siinä ei arvioida yrityksen taloudellista kannattavuutta, muutoin kuin miten se vaikuttaisi mahdolliseen yritysmuodon muuttamiseen. Kommandiittiyhtiön osalta käsitellään vain luonnollisia henkilöitä yhtiömiehinä. Osakeyhtiöistä käsitellään ainoastaan yksityistä osakeyhtiötä koskevia seikkoja. Varojen jaosta osakeyhtiöstä käsitellään vain osinkojen jako ja niistä vain listaamattomista yhtiöistä saadut osingot.

Yritysmuutoksen kannattavuutta arvioidaan vain kohdeyrityksen kannalta, tässä opinnäytetyössä ei arvioida muita toimialan yrityksiä tai toimialaa laajemmin. Opinnäytetyössä kerätään tietoa yritysmuodon muuttamisesta ja sen vaikutuksista teoriassa ja sen sekä verotuslaskelmien perusteella tehdään suosituksia yritysmuodon muuttamiseksi, mutta mahdollisesta muutoksen tekemisestä vastaa toimeksiantaja niin päätäessään.

3 KOMMANDIITTIYHTIÖ

Tässä luvussa käsitellään kommandiittiyhtiön perustamista, pääoman tarvetta ja hallintoa sekä yhtiön edustamista. Näiden lisäksi selvitetään, kenellä on vastuu yhtiön

velvoitteista, miten varoja voidaan jakaa ja miten verotus kommandiittiyhtiössä etenee.

3.1 Kommandiittiyhtiön perustaminen, pääoma ja hallinto

Lain avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä (29.4.1988/389 1 luku 1 § 1 mom.) mukaan kommandiittiyhtiössä kaksi tai useampi harjoittaa yhdessä elinkeinotoimintaa yhteisen taloudellisen tarkoituksen saavuttamiseksi yhtiösopimuksen perusteella. Yhtiösopimuksessa on mainittava yhtiön toiminimi, kotipaikkana oleva Suomen kunta, toimiala sekä yhtiömiehet.

Kommandiittiyhtiössä on oltava vähintään kaksi perustajaa eli yhtiömiestä, ja ne voivat olla luonnollisia henkilöitä tai yhteisöjä. Kommandiittiyhtiöllä on oltava aina vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies sekä äänetön yhtiömies (Holopainen, 2019, s. 27). Yhtiösopimuksessa sovitaan laissa määritellyn vähimmäissisällön lisäksi tavallisesti myös esimerkiksi yhtiömiehen oikeudesta palkkioon, voiton ja tappion jakamisesta, yhtiöpanoksista, yhtiön päätöksen teosta ja edustamisesta, kilpailevan toiminnan harjoittamisesta ja yrittäjäeroista (Villa & Ossa, 2017, s. 100).

Kommandiittiyhtiö syntyy rekisteröimisellä ja se on ilmoitettava rekisteröitäväksi kolmen kuukauden kuluessa yhtiösopimuksen allekirjoittamisesta (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 1 luku 2 § 1 mom.). Äänettömän yhtiömiehen on kommandiittiyhtiötä perustettaessa suoritettava sille omaisuuspanos, joka on rahaa tai rahassa arvioitavissa, ei työpanos. Tämän omaisuuspanoksen rahallinen arvo on ilmoitettava kommandiittiyhtiön perustamisilmoituksessa (Kaupparekisterilaki 2.2.1979/129 6 §).

Yhtiösopimuksessa vastuunalaisen yhtiömiehen yhtiöpanosta ei tarvitse ilmoittaa, eikä heiltä vaadita työ- tai omaisuuspanoksia yhtiöön (Villa, 2018, s. 154). Yleensä Villan (2018, s. 52) mukaan yhtiösopimuksessa määrätään kuitenkin myös vastuunalaisten yhtiömiesten osalta sovitusta ja maksettavasta panoksesta varojen saamiseksi yritystoiminnan harjoittamiseen. Kunkin yhtiömiehen pääomalle on oltava oma tili kirjanpidossa. Tilinpäätöksen liitetietona on esitettävä vastuunalaisten yhtiömiesten

yhtiöpanokset yhtiömieskohtaisesti, äänettömien yhtiömiesten yhtiöpanoksia ei tarvitse eritellä. (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 13.)

Kommandiittiyhtiön hallinnon muodolle ei ole asetettu vaatimuksia, mutta sillä voi olla toimitusjohtaja ja hallitus näin sovittaessa (Holopainen, 2019, s. 23). Tilintarkastaja voidaan jättää kommandiittiyhtiössä valitsematta, jos tilintarkastuslaki, yhtiösopimus tai vastuunalaiset yhtiömiehet eivät valintaa edellytä. Tilintarkastuslain (18.9.2015/1141 2 luku 2 § 2 mom.) mukaan tilintarkastaja voidaan jättää valitsematta, jos yhteisön sekä päättyneellä että välittömästi edeltäneellä tilikaudella seuraavista kolmesta ehdosta enintään yksi täyttyy: taseen loppusumma yli 100 000 euroa, liikevaihto yli 200 000 euroa tai palveluksessa on yli 3 henkilöä.

Ilman erillistä valtuutusta äänettömällä yhtiömiehellä ei ole oikeutta edustaa yhtiötä tai ottaa vastaan sille osoitettua haastetta tai muuta toimeksiantoa (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 7 luku 5 § 1 mom.). Äänettömällä yhtiömiehellä ei myöskään ole oikeutta hoitaa yhtiön asioita eikä kiello-oikeutta, ellei häntä ole valittu yhtiön toimitusjohtajaksi (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 7 luku 3 § 1–2 mom).

3.2 Vastuut kommandiittiyhtiössä

Kommandiittiyhtiö ei voi ennen rekisteröimistä hankkia oikeuksia, tehdä sitoumuksia tai olla asianosaisena tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 1 luku 3a § 1 mom.). Kuitenkin Villan (2018, s. 97) mukaan käytännössä yhtiömiehet tekevät ennen rekisteröintiä erilaisia valmisteluita yhtiön puolesta ja silloin vastuu kuuluu niiden tekijöille yhteisvastuullisesti rekisteröimiseen saakka.

Sopimusvapaus on kommandiittiyhtiössä laaja ja laissa avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä sopimusvapautta on rajoitettu vain asioissa, jossa se on ehdottoman välttämätöntä yhtiömiesten tai ulkopuolisten oikeuksien kannalta (Villa, 2018, s. 52). Kuitenkin vastuunalaisen yhtiömiehen vastuu yhtiön sitoumuksista on aina rajatonta, kun puolestaan äänettömän yhtiömiehen vastuu rajoittuu sen omaisuuspanoksen määrään,

joka on yhtiösopimuksella osoitettu. Se määrittelee äänettömän yhtiömiehen velkavastuun yhtiön velvoitteista sekä voitto- ja jako-osuuden. (Villa, 2018, s. 52.)

Kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet vastaavat henkilökohtaisesti yhtiön velvoitteista niiden täyteen määrään henkilökohtaisella omaisuudellaan, mutta kommandiittiyhtiö on itsenäisenä oikeushenkilönä vastuussa yhtiötä sitovien velvoitteiden (esimerkiksi velkojen) suorittamisesta (Villa & Ossa, 2017, s. 39) Jokaisen vastuunalaisen yhtiömiehen vastuu yhtiön veloista ja muista sitoumuksista johtuvista velvoitteista on henkilökohtaista, rajatonta, ensisijaista ja solidaarista. Rajattomuus tarkoittaa sitä, ettei vastuunalaisen yhtiömiehen vastuuta voida rajat vain tiettyyn osaan velkoja. Ensisijaisuus-periaatteen mukaan velkoja voi periä velkaa suoraan vastuunalaiselta yhtiömieheltä (keneltä tahansa heistä) ja solidaarisuus merkitsee sitä, että jokainen vastuunalaisista yhtiömiehistä vastaa yhtiön veloista itsensä ja toisten yhtiömiesten puolesta. (Villa & Ossa, 2017, s. 99.)

3.3 Tulon muodostuminen kommandiittiyhtiössä

Äänettömän yhtiömiehen työnteosta yhtiössä on tarkoituksenmukaista tehdä työsopimus, koska hänen panoksensa ei sellaisenaan anna määräysvaltaa yhtiössä. Vastuunalaisen yhtiömiehen työpanos voi perustua yhtiösopimukseen tai työsopimukseen. (Villa, 2018, s. 149). Yhtiömiehellä on oikeus kohtuulliseen vastikkeeseen yhtiölle tekemästään työstä ja sen hallintoon kuuluvien tehtävien hoitamisesta, jos asiasta ei ole muutoin yhtiösopimuksessa sovittu (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389 2 luku 8 § 1 mom.).

Yhtiön lukuun tehtävästä työstä suoritettavasta vastikkeesta yhtiömiehet voivat vapaasti sopia ja palkkioon on oikeus kaikenlaisesta yhtiön hyväksi tehdystä työstä. Palkkio voi olla palkkaa, luontoisetuja tai muuta rahanarvoista etuutta. (Villa, 2018, s. 148.) Yhtiömiehet voivat sopia, että yhtiön hyväksi tehty työ korvataan mitoittamalla se yhtiömiehelle tulevaan voitto-osuuteen, eikä palkkaa makseta, mutta tavallisin käytäntö on maksaa yhtiömiehille molempia (Villa, 2018, s. 149). Yhtiömiehet voivat myös sopia, että myös yksityisötöt ovat vastuunalaisille yhtiömiehille mahdollisia, äänettömällä yhtiömiehellä ei ole oikeutta niihin (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 13).

3.4 Voitonjako ja tappio kommandiittiyhtiössä

Voitto voidaan kommandiittiyhtiössä jakaa joko yhtiösopimuksella sovitulla tai yhtiömiesten muutoin sopimalla tavalla (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 14). Voiton jakaminen edellyttää pelkästään, että tilikausi, jolta voittoa jaetaan, on ollut voitollinen. Se tarkoittaa, että vastuunalaiset yhtiömiehet voivat nostaa ja jakaa keskenään yhtiön varat milloin tahansa. (Villa, 2018, s.164.) Äänettömälle yhtiömiehelle maksettava voitto-osuus on joko tietty ja sovittu prosenttiosuus hänen yhtiöpanoksensa määrästä tai korkolain mukainen korko hänen tilikauden alussa kirjattuna olleelle pääomapanokselle. Jäljelle jäänyt voitto jaetaan vastuualaisten yhtiömiesten kesken (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 14).

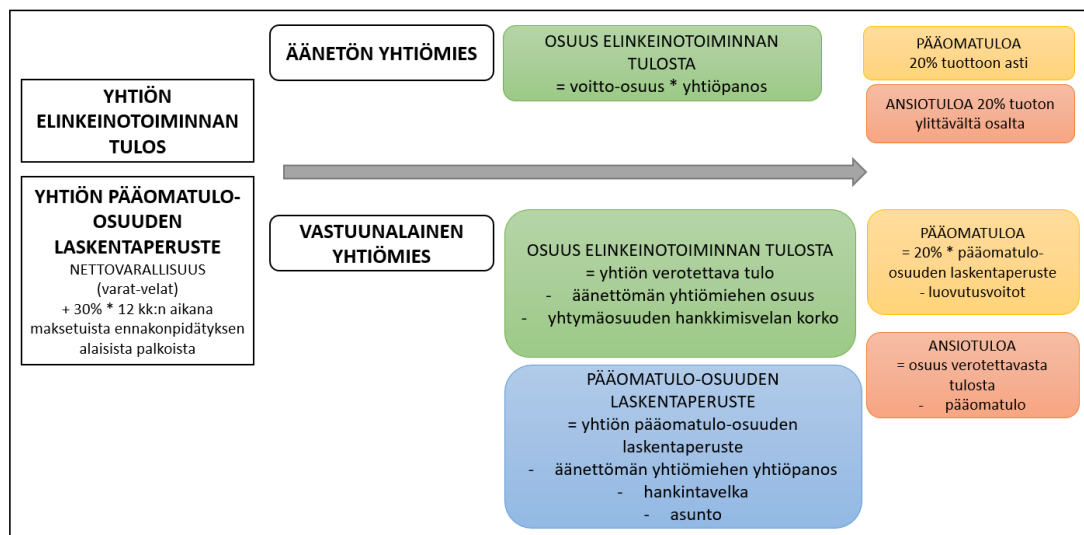
Kommandiittiyhtiön tilikaudella syntynyt tappio kirjataan vastuualaisten yhtiömiesten yhtiöpanosten vähennykseksi (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 14). Ilman sijoitettua pääomapanosta (työpanoksella) yhtiön toimintaan osallistuvan vastuunalaisen yhtiömiehen pääomapanos voi myös muodostua negatiiviseksi tappion seurauksena, jos aikaisempia nostamattomia voittoja ei pääomatilillä ole. Tulevilla voitto-osuuksilla vajasta täytetään, ellei muuta sovita, eikä yhtiömiehillä ole velvollisuutta sijoittaa lisää pääomaa tappion kattamiseen ilman erillistä sopimusta. (Villa, 2018, s. 165.)

3.5 Kommandiittiyhtiön verotus

Tuloverolaissa (30.12.1992/1535) elinkeinoyhtymällä tarkoitetaan laivanisännöinti-yhtiötä, avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä ja sellaista kahden tai useamman henkilön elinkeinotoiminnan harjoittamista varten perustamaa yhteenliittymää, joka on tarkoitettu toimimaan osakkaiden yhteiseen lukuun ja joka ei ole yhteisö. Kommandiittiyhtiö on aina elinkeinoyhtymä riippumatta siitä, harjoittaako se todellisuudessa elinkeinotoimintaa (Villa & Ossa, 2017, s. 147). Elinkeinoyhtymänä kommandiittiyhtiö ei ole erillinen verovelvollinen, vaan sen elinkeinotoiminnan tulos jaetaan verotettavaksi osakkaiden tulona aikaisempien verovuosien tappioiden vähentämisen jälkeen. Osakkaiden tuloa verotetaan niiden osuuksien mukaan, jotka heillä on yhtymän tuloon. (Tuloverolaki 30.12.1992/1535 2 luku 16 § 1 mom.)

Elinkeinoyhtymän mahdolliset eri tulonlähteet pidetään verotuksessa erillään ja näitä voivat olla maatilatalouden tulo ja muu tulo (esimerkiksi henkilökohtaisen tulolähteen tulos). Kustakin tulolähteen tuloksesta vähennetään kyseisen tulolähteen aikaisempien verovuosien tappiot ja sen jälkeen tulokset jaetaan osakkaiden yhtiösopimuksessa määriteltyjen osuuksien mukaan verotettaviksi. Tulolähteen tappiolliset tulokset vähennetään kunkin tulolähteen tuloksesta seuraavan 10 verovuoden aikana. (Villa & Ossa, 2017, s. 148.) Kommandiittiyhtiö yhtiömiehelle maksama palkka on vähennyskelpoinen yhtiön verotuksessa, mutta se edellyttää henkilön työskennelleen yhtiön ansiotoiminnassa ja palkan määrän kohtuullisuutta eli saman verran olisi maksettu ulkopuoliselle (Villa & Ossa, 2017, s. 151). Yhtiö voi tehdä 5 %:n suuruisen yrittäjävähennyksen yritystoiminnan tulosta, kun tulos verotetaan luonnollisen henkilön tai kuolinpesän tulona (Tuloverolaki III osa 1 luku 30 a § 3 mom.).

Kommandiittiyhtiön yhtiömiesten osuus verotettavasta tulosta voi olla pääomatuloa, ansiotuloa tai molempia ja ne lisätään mahdollisiin muihin henkilökohtaisiin pääoma- ja ansiotuloihin (Tomperi, 2019, s. 39) ja tätä on kuvattu kuviossa 2.

Kuvio 2. Tulon muodostuminen ja verotus kommandiittiyhtiössä (äännetön yhtiömies ja 1 vastuunalainen yhtiömies, luonnollisia henkilöitä) (Tomperi, 2019, s. 44–45 muokailen).

Verotettavan tulon jakoperusteena käytetään yhtiösopimusta (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 192). Yhtiömiesten saamaa voitto-osuutta ja verovuoden aikana tehtyjä yksityisnostoja ei pidetä veronalaisena tulona, jotta verotus ei muodostu kaksinkertaiseksi eikä

niitä vähennetään yrityksen verotettavasta tulosta. Yhtiön koko tulos jaetaan verotettavaksi yhtiömiesten tulona. (Villa & Ossa, 2017, s. 147.)

Sekä äänettömien että vastuunalaisten yhtiömiesten kohdalla jako ansiotuloihin ja pääomatuloihin tehdään samalla tavalla, mutta jos yhtiömiehenä on osakeyhtiö, sen tuloosuutta ei jaeta, vaan siihen kohdistuu 20 % yhteisövero (Tomperi, 2019, s. 39). Pääomatulo-osuutta varten lasketaan pääomatulo-osuuden laskentaperuste: yhtiön nettovarallisuuteen lisätään 30 % tilinpäätöstä edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksettujen ennakonpidätyksen alaisten palkkojen määrästä (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 188). Yhtymän saamia yhtiömiehiltä ei pidetä elinkeinotoiminnan varoina pääomatuloosuutta laskettaessa (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 193). Tässä opinnäytetyössä ei käsitellä kommandiittiyhtiön verosuunnittelua toimintavarausta käyttämällä.

Äänettömän yhtiömiehen osuus verotettavasta tulosta määräytyy yhtiösopimuksen perusteella eli se on hänen saamansa voitto-osuus. Tämä verotetaan pääomatulona 20 %:n tuottoon asti ja siitä yli menevä osa verotetaan ansiotulona. Jäljelle jäänyt osa yhtiön verotettavasta tulosta sekä pääomatulo-osuuden laskentaperusteesta äänettömän yhtiömiehen pääomapanoksen vähennyksen jälkeen jäävä summa kuuluvat vastuunalaiselle yhtiömiehelle. (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 195.)

Vastuunalaisen yhtiömiehen pääomatuloksi katsotaan 20 % pääomatulon laskentaperusteesta, mutta pääomatuloksi luetaan aina myös yhtiömiehen osuus käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoitoista (Tomperi, 2019, s. 40). Vastuunalaisen yhtiömiehen korollinen velka, joka on käytetty yhtiöosuuden hankintaan, vähennetään hänen osuudestaan yhtymän elinkeinotoiminnan varoihin (Tuloverolaki III osa 2 luku 41 § 3 mom.). Tämän velan korko vähennetään ennen tuloosuuden jakamista pääoma- ja ansiotuloiksi (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 195). Yhtymän varoihin kuuluvan asunnon, jota käytetään yhtiömiehen tai hänen perheensä asuntona, arvo vähennetään kyseisen osakkaan osuudesta yhtymän varoihin (Tuloverolaki III osa 2 luku 41 § 2 mom.). Vastuullisen yhtiömiehen ansiotulo on hänen osuutensa yhtiön verotettavasta tulosta vähennettynä pääomatulon määrällä (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 196).

4 OSAKEYHTIÖ JA YRITYSMUODON MUUTOS

4.1 Osakeyhtiön perustaminen

Osakeyhtiölaissa (21.7.2006/624 1 luku 2 § 1–2 mom.) määritellään osakeyhtiön olevan osakkeenomistajistaan erillinen oikeushenkilö, joka syntyy rekisteröimisellä. ”Yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille, jollei yhtiöjärjestyksessä määrätä toisin” (Osakeyhtiölaki 1 luku 5 § 1 mom.). Villa (2018, s. 219) luettelee osakeyhtiön tunnusmerkeiksi oikeushenkilöllisyyden, pääoman pysyvyyden, osakkeenomistajan rajoitetun vastuun sekä osakkeen vapaan vaihdannan. Yksityisen osakeyhtiön perustamiseen ei 1.7.2019 alkaen ole vaadittu pääomaa (Holopainen, 2019, s. 42). Osakeyhtiön perustamisvaiheeseen kuuluvat perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen laatiminen, osakkeiden merkintä, pankkitilin avaaminen, osakkeiden maksaminen, yhtiön ilmoittaminen kaupparekisteriin ja sinne rekisteröinti, osake- ja osakasluettelon laatiminen ja mahdollinen osakekirjojen antaminen (Holopainen, 2019, s. 42).

Perustamissopimus on kaikkien osakkeenomistajien allekirjoitettava ja siinä on aina mainittava sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet, osakkeesta yhtiölle maksettava määrä eli merkintähinta, osakkeen maksuaika sekä yhtiön hallituksen jäsenet. Lisäksi perustamissopimuksessa mainitaan tai siihen liitetään yhtiöjärjestys. (Osakeyhtiölaki I osa 1 luku 1–2 §) Osakkeiden merkintähinta voidaan maksaa kokonaan tai osittain myös muulla omaisuudella kuin rahalla eli apportilla, jolloin omaisuudella on oltava luovutushetkellä vähintään maksua vastaava taloudellinen arvo yhtiölle (Ossa, 2020, s. 83).

Kaupparekisterilain 9 §:ssä määritellään osakeyhtiön perusilmoituksessa vaadittavat asiat ja yhtiö on ilmoitettava rekisteröitäväksi kaupparekisteriin kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoituksesta, jolloin rekisteröitäviksi ilmoitettavat osakkeet on oltava maksettu (Villa, 2018, s. 240). Osakeyhtiön rekisteröiminen edellyttää myös vakuutusta, että perustamisessa on noudatettu osakeyhtiölain säädöksiä ja todistusta tai selvitystä siitä, että säännöksiä osakkeiden maksamisesta on

noudatettu (Osakeyhtiölaki I osa 2 luku 8 § 4–5 mom.). Osakeyhtiön tilikaudesta tulee määrätä perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä (Holopainen, 2019, s. 42).

4.2 Osakeyhtiön hallinto ja edustaminen

Osakeyhtiön hallintoon kuuluvat aina yhtiökokous ja hallitus, jossa yksinkertaisimmillaan voi olla vain varsinainen jäsen ja hänen varajäsenensä, mutta hallitus voi valita yhtiölle toimitusjohtajan ja määrittää hallintoneuvoston (Villa, 2018, s. 271). Tilintarkastuslain (2 luku 2 §) mukaan pienessä osakeyhtiössä tilintarkastaja voidaan jättää valitsematta samoin edellytyksin kuin kommandiittiyhtiössäkin. Eri hallintoelinten toiminnasta määrätään erikseen osakeyhtiölaissa. Osakeyhtiön ylin päättävä elin on osakkeenomistajien yhtiökokous ja yleistoimivalta yhtiön asioissa on hallituksella, mutta osakkeenomistajat voivat myös ilman yhtiökokousta ja yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta. (Villa, 2018, s. 272)

Osakeyhtiölain (I osa 6 luku 25–26 §) mukaan osakeyhtiötä edustaa hallitus tai sen valtuuttama toimitusjohtaja ja yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä hallituksen jäsenen tai muun nimetyn henkilön oikeudesta edustaa yhtiötä. Villa (2018, s. 304) huomauttaa, että edustajalla ei ole oikeutta tehdä itsenäisiä yhtiötä sitovia päätöksiä yhtiön puolesta, jos hänellä ei ole tarvittavaa valtuutusta. Edustajan yhtiön puolesta tekemä oikeustoimi ei sido yhtiötä, jos edustaja ei ole ollut siihen kelvollinen, hän on toiminut vastoin yhtiöjärjestyksen toimialamääräyksen rajoittamaa edustajan toimivaltaa tai hän on ylittänyt toimivaltansa ja siitä oli tai olisi pitänyt olla tieto osapuolella, johon oikeustoimi kohdistui (Osakeyhtiölaki I osa 6 luku 27 §).

4.3 Vastuut osakeyhtiössä

”Osakeyhtiössä osakkeenomistajat eivät vastaa henkilökohtaisesti yhtiön velvoitteista, mutta yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä osakkeenomistajan velvollisuudesta suorittaa erityisiä maksuja yhtiölle” (Osakeyhtiölaki I osa 1 luku 2 § 2 mom.). Villa (2018, s. 221) huomauttaa, että osakkeenomistajan ja osakeyhtiön oikeudet ja velvollisuudet ovat erillisiä ja tämä järjestely esimerkiksi suojaa osakeyhtiön velkojia suhteessa osakkeenomistajien velkoihin. Hän jatkaa, että osakkeenomistajan vastuun rajallisuuden

lisäksi se on myös erillistä eli yhtiökokouksen päätöksellä tai yhtiöjärjestykseen kirjautulla määräyksellä osakkeenomistajaa ei voi ilman hänen suostumustaan saattaa henkilökohtaiseen vastuuseen osakeyhtiön sitoumuksista.

Niistä toimista, joita tehdään ennen yhtiön rekisteröimistä, vastaavat niistä päättäneet ja niihin osallistuneet yhteisvastuullisesti. Tässä on syytä huomata 3 kuukauden määräaika perustamissopimuksen viimeisen osakkeenomistajan allekirjoituksen päivämäärästä laskettuna, jonka aikana yritys on ilmoitettava rekisteröitäväksi. Toimesta, joka tehdään perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tai perustamissopimuksessa yksilöidystä, enintään 1 vuosi ennen perustamissopimuksen allekirjoittamista tehdystä toimesta aiheutuneet oikeudet ja velvoitteet siirtyvät osakeyhtiölle heti ja ilman yhtiössä tehtäviä päätöksiä vastattavaksi ottamisesta, kun se on rekisteröity. (Villa, 2018, s. 221)

4.4 Varojenjako osakeyhtiössä

Osakeyhtiön varoja voidaan jakaa osakkeenomistajille voitonjaolla eli osinkona ja vapaan oman pääoman rahastosta, osakepääoman alentamisesta, omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta ja yhtiön purkamisesta ja rekisteristä poistamisesta. Laitonta varojenjako on muu liiketapahtuma, joka vähentää yhtiön varoja tai lisää velkaa ilman liiketaloudellista perustetta eikä varoja saa jakaa myöskään maksukyvyttömyydestä tai jaosta sellaisen tekevästä yhtiöstä. (Osakeyhtiölaki IV osa 13 luku 1–2 §)

Osakeyhtiön varojenjako perustuu viimeksi vahvistettuun tilinpäätökseen ja sen on oltava tilintarkastettu, jos yhtiössä on tilintarkastaja lain tai yhtiöjärjestyksen velvoittamana valittu. Lisäksi varojenjaossa on otettava huomioon tilinpäätöksen laatimisen jälkeen osakeyhtiön taloudellisessa asemassa tapahtuneet muutokset, jotka ovat olennaisia. (Osakeyhtiölaki IV osa 13 luku 1 §) Varojen jakamisesta päätetään yhtiökokouksella tai ilman yhtiökokousta osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä, mutta päätös pitää aina kirjata, päivätä, numeroida ja allekirjoittaa. Päätöksessä mainitaan jaon määrä ja se, mitä varoja siihen käytetään. (Villa 2018, s. 349). Yhtiökokous voi valtuuttaa myös hallituksen päättämään osingon jakamisesta tai varojen

jakamisesta vapaan oman pääoman rahastosta seuraavaan yhtiökokoukseen asti, kun jaon enimmäismäärä on määrätty (Osakeyhtiölaki IV osa 13 luku 6 § 2 mom.)

4.5 Osakeyhtiön verotus ja osingon verotus

Osakeyhtiön verotus

Yhteisönä osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen ja tulo verotetaan osakeyhtiön tulona. Tulovero on 20 % verotettavasta tulosta. (Verohallinto, 2021a) Osakeyhtiön harjoittama liike- ja ammattitoiminta muodostaa maataloutta lukuun ottamatta elinkeinotoiminnan tulolähteen (Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360 I osa 2 §). Verotettava tulo on verovuoden tulos vähennettynä aikaisemmilta vuosilta vahvistetuilla tappioilla ja tulovero lasketaan eri tulolähteiden verotettavien tulojen summasta (Verohallinto, 2021a).

Osakeyhtiö pitää maksaa tuloveroa ennakkoveroina verovuoden aikana ja se perustuu viimeksi päättyneen verotuksen tietoihin (veroilmoitukseen). Ennakkoveroihin kuuluu myös kaikille yhteisöille pakollinen yleisradiovero. Sitä maksavat yhteisöt, joiden verotettava tulo on vähintään 50 000 euroa, jolloin maksetaan 140 euroa ja 50 000 euron verotettavan tulon ylittävältä osalta lisäksi 0,35 % enimmäismäärän ollessa 3000 euroa. (Verohallinto, 2021b)

Osakkaiden verotus

Osakeyhtiön osakkuus ei pelkästään vaikuta osakkaan verotukseen, mutta osakkaan nostaessa tuloa palkkana tai osinkona, niitä verotetaan. Luonnollisten henkilöiden saamat veronalaiset osinkotulot verotetaan joko pääoma- tai ansiotulona. Osinkotulon suuruus, onko ne saatu listatusta vai listaamattomasta yhtiöstä, ja osakkeiden maattainen arvo vaikuttavat veron määrään. (Tomperi, 2019, s. 46) Osakkeen maattainen arvo saadaan jakamalla nettovarallisuus yhtiön tilinpäätösajankohtana ulkona olevien osakkeiden määrällä, ja yhtiön itse lunastamia tai hankkimia omia osakkeita ei huomioida (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 198).

Osakeyhtiön nettovarallisuus lasketaan verovuotta edeltävän vuoden tilinpäätöksestä vähentämällä yhtiön varoista velat (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 198). Osakeyhtiön varoihin luetaan käyttö-, vaihto-, sijoitus- ja rahoitusomaisuus ja muu sellainen omaisuus ja pitkävaikutteiset menot, joilla on varallisuusarvoa (Laki arvostamisesta verotuksessa 1142/2005 2 luku 2 § 2 mom.). Velkana pidetään osakeyhtiön taseen vieraan pääoman eriä ja velat arvostetaan nimellisarvoon valuuttamääräisiä velkoja lukuun ottamatta (Tomperi, 2019, s. 47).

Osakastason oikaisut matemaattiseen arvoon

YEL-yrittäjäksi katsotaan osakas, joka työskentelee osakeyhtiössä johtavassa asemassa, omistaa yksin yli 30 % tai perheenjäsentensä kanssa yli 50 % yhtiön osakkeista tai niiden tuottamasta äänimäärästä tai hänellä on muutoin vastaava määräämisvalta (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 201). Jos YEL-osakas on käyttänyt yhtiön varoihin kuuluvaa asuntoa verovuoden aikana omana tai perheen asuntona, sen arvo vähennetään hänen osakkeidensa matemaattisesta arvosta, kun osingon jakautumista lasketaan verovapaaksi tuloksi, ansiotuloksi ja pääomatuloksi (Tomperi, 2019, s. 55) Näin tehdään, vaikka asunto olisi ollut osakkaalla luontoisetuna tai hän maksaisi siitä vuokraa, ja asunto arvostetaan samoin kuin yhtiön nettovarallisuutta laskettaessa (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 201).

Osakaslaina on osakkaan yhtiöstä saama laina ja sen määrä vähennetään osakaskohdaisesti ja ensisijaisesti lainanottajan osakkeiden matemaattisesta arvosta, kun osakas yksin tai perheenjäsentensä kanssa omistaa vähintään 10 % yhtiön osakkeista tai vastaavan osuuden yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Jos lainaa on enemmän kuin osakkaan omien osakkeiden matemaattinen arvo, vähennetään loput perheenjäsenten osakkeiden matemaattisesta arvosta osakeomistusten suhteessa. (Tomperi, 2019, s. 55)

Osinkojen verotus

Osingon ollessa listaamattomasta yhtiöstä enintään 150 000 euroa, sen maksava yhtiö tekee siitä 7,5 %:n ja 150 000 euroa ylittävstä osasta 28 %:n ennakonpidätyksen

(Verohallinto, 2021c). Osingon prosenttiosuus osakkeen matemaattisesta arvosta vaikuttaa siten, että jos osakkaan listaamattomista yhtiöistä saama osinkojen yhteismäärä on enintään 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta ja enintään 150 000 euroa, siitä 75 % on verotonta tuloa ja 25 % veronalaista pääomatuloa. Osingon 150 000 euroa ylittävistä osasta 15 % on verotonta tuloa ja 85 % veronalaista pääomatuloa. Jos osinko ylittää 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, alle 8 % jäävä osa verotetaan pääomatulona. Yli 8 % menevästä osasta 25 % on verotonta tuloa ja 75 % veronalaista ansiotuloa. (Verohallinto, 2021c) Yksityisestä osakeyhtiöstä saadun osingon verotusta kuvaa kuvio 1.

Osinko 150 000 euroon asti	75% verotonta tuloa	25% pääomatuloa
Osinko alle 8% osakkeiden matemaattisesta arvosta	15% verotonta tuloa	85% pääomatuloa
Osinko yli 8% osakkeiden matemaattisesta arvosta	25% verotonta tuloa	75% ansiotuloa

Kuvio 3. Yksityisestä osakeyhtiöstä saadun osingon verotus (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 199 mukailten)

Osingot verotetaan osakkaan sen verovuoden tulona, jonka aikana ne ovat osinkojakopäätöksen mukaan nostettavissa tai jollei maksamisajankohtaa ole mainittu, verotus suoritetaan yhtiökokouksen pitovuoden mukaan (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 198). Pääomatulon veroprosentti 30 000 euroon asti on 30 % ja 30 000 euroa ylittävistä osasta 34 %. Osinkojen verotusta listaamattomasta osakeyhtiöstä ja alle 150 000 euron määrästä on kuvattu seuraavassa kahdella esimerkillä, joista ensimmäisessä osinkoa jaetaan vähemmän kuin 8 % ja toisessa enemmän kuin 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta:

1. Henkilö omistaa osakkeita, joiden yhteenlaskettu matemaattinen arvo on 30 000 euroa. Osinkoa jaetaan 2000 euroa, joka on alle 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta ($8\% \times 30\,000 \text{ euroa} = 2400 \text{ euroa}$).

Silloin verovapaata on osingosta 75 % eli 1500 euroa ja veronalaista pääomatuloa 25 % eli 500 euroa, josta maksetaan veroa 30 % eli 150 euroa.

2. Osinkoa jaetaan 3000 euroa, jolloin se ylittää 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, mutta on alle 150 000 euroa.

Silloin osingosta 8 %:n rajaan (2400 euroa) asti verotetaan 25 % eli 600 euroa pääomatulona, ja veroa maksetaan 30 % eli 180 euroa. Loput 75 % eli 1800 euroa on verovapaata. Osingosta 8 %:n rajan ylittävästä osasta eli 3000 – 2400 = 600 euroa on verovapaata 25 % eli 150 euroa ja 75 % veronalaista ansiotuloa.

Ansiotuloa verotetaan valtion tuloverotuksessa progressiivisesti taulukon 1 esittämällä tavalla.

Taulukko 1. Valtion tuloveroasteikko vuonna 2020 (Veronmaksajien Keskusliitto ry, 2021)

Verotettava ansiotulo	Vero alarajan kohdalla	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta
18 100 € – 27 200 €	8,00 €	6,00 %
27 200 € – 44 800 €	554,00 €	17,25 %
44 800 € – 78 500 €	3 590,00 €	21,25 %
78 500 € –	10 751,25 €	31,25 %

Osakaslaina katsotaan pääomatuloksi, jos sitä ole maksettu takaisin saman kalenterivuoden aikana. Jos lainansaaja, hänen perheenjäsenensä tai he yhdessä omistavat vähintään 10 % lainan myöntäneen yhtiön osakkeista tai lainansaajalla ja hänen perheellään on vähintään 10 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, lainasumma verotetaan pääomatulona. Jos takaisinmaksu tapahtuu viimeistään viidentenä vuonna lainan nostamisesta, pääomatulona verotetun osakaslainan lyhennys vähennetään maksajan pääomatuloista. (Tuomi-Sorjonen, 2018, s. 201)

4.6 Yritysmuodon muutoksen lähtökohdat

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletetun tunnistetiedon ja perustiedon muuttumisesta tulee viivytyksittä tehdä ilmoitus tarkoitusta varten vahvistetulla ilmoituslomakkeella tai yritys- ja yhteisötietojärjestelmän sähköisessä asiointipalvelussa. Ilmoitus on tehtävä myös tietojen tai niiden perusteissa tapahtuneiden muutosten johdosta samoin kuin muun sellaisen asiantilan muuttumisesta, josta on ilmoittamisvelvollisuus.

(Yritys- ja yhteisötietolaki 2001/244 11§ 1 mom.) Muutoksista tulee ilmoittaa Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin, yhdistys- tai säätiörekisteriin sekä Verohallinnon arvonlisävelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin. Muutoksesta tehdään yksi ilmoitus Patentti- ja rekisterihallituksen yhteiseen Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (YTJ), johon täytetään Y5-lomake, Perustamisilmoituksen Liite1 ja Henkilötietolomake. (Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä, 2021)

Yritysmuodon muutoksen suunnittelu ja toteutus on tehtävä huolellisesti, koska yritysmuodon muutokseen liittyvät verokysymykset ovat monitahoisia ja virheitä on jälkikäteen vaikea korjata. Yritysmuodon muutos voidaan toteuttaa useimmiten ilman välittömiä veroseuraamuksia, kun muutoksessa otetaan huomioon tasejatkuvuus ja identtisuuden säilyminen. (Ossa, 2020, s. 277) Tasejatkuvuuden periaatteen mukaan välittömät tuloveroseuraamukset voidaan välttää, jos aikaisemmin harjoitettuun toimintaan liittyvät varat ja velat siirtyvät saman arvoisina toimintaa jatkavalle yritykselle. Identtisuuden säilymisen periaatteen mukaan yrityksen omistussuhteissa ei saa tulla olennaisia muutoksia, vaan sitä täytyy voida yritysmuodon muutoksesta huolimatta pitää edelleen samana yrityksenä. (Verohallinto, 2021d)

4.7 Kommandiittiyhtiön muuttaminen osakeyhtiöksi

Kommandiittiyhtiön muuttamista osakeyhtiöksi koskevan päätös on tehtävä samoin perustein kuin yhtiösopimuksen muutos ja sen yhteydessä on hyväksyttävä osakeyhtiölain mukaisesti laadittu yhtiöjärjestys. Päätöksestä laaditaan asiakirja, johon sisältyy yhtiöjärjestys ja jossa mainitaan kaikki osakkeenomistajat, ja heille tulevat osakkeet sekä yhtiön tilikausi tai siitä on määrättävä yhtiöjärjestyksessä. Osakepääoman ja siitä annettavan selvityksen kohdalla noudatetaan osakeyhtiölakia. Asiakirja päivätään ja sen allekirjoittavat kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet. (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 8 luku 3 § 2–4 mom.)

Päätökseen yhtiömuodon muuttamisesta tarvitaan kaikkien yhtiömiesten hyväksyntä ja kaikilla yhtiömiehillä on oikeus saada osuuttaan vastaava määrä osakeyhtiön osakkeita (Immonen, 2018, s. 481). Muutosta vastustava osakas voi lunastaa yhtiöosuutensa tai erota muuten yhtiöstä. Muutosvaiheessa osakeyhtiöön ei voi tulla uusia

osakkeenomistajia, mutta heitä voidaan ottaa mukaan uusina yhtiömiehinä ennen muutoksesta päättämistä tai osakeyhtiön rekisteröimisen jälkeen. (Immonen, 2018, s. 488).

Allekirjoituksen jälkeen on toimitettava yhtiökokoukselle kuuluvat vaalit yhtiömiesten toimesta ja näin valitun hallituksen kanssa vastuunalaiset yhtiömiehet tekevät vaaditun ilmoituksen kaupparekisteriin. Ilmoitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa asiakirjan allekirjoittamisesta ja yhtiömuoto muuttuu osakeyhtiöksi, kun muutos tehdään kaupparekisteriin. (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 8 luku 4 §) Kommandiittiyhtiön verovuosi päättyy tähän kaupparekisterimerkintäpäivään. Verotus toimitetaan erikseen tältä vuodelta, ja kommandiittiyhtiön on toimitettava tuloslaskelma tai sen tiedot viimeiseltä verovuodelta ja taseen tiedot viimeisen verovuoden päättymisajankohdalta. (Verohallinto, 2021d) Tilinpäätöksen tekemistä kyseiselle päivälle ei vaadita, mutta käytännössä näin usein miten tehdään, koska veroilmoituksen tulee perustua tilinpäätökseen (Immonen, 2018, s. 488).

Kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet eivät vapaudu vastaamastaan yhtiön velasta yhtiömuutoksessa, jos velkojat eivät ole siihen suostuneet. Velkojan katsotaan siihen suostuneen, jos tämä ei ole kolmen kuukauden aikana yhtiön muuttumisesta kirjallisen tiedon todistettavasti saatuaan ilmoittanut vastustavansa vapautumista. (Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 8 luku 5 §) Osakeyhtiö tekee rekisterimerkinnästä lähtien velkaa osakeyhtiönä ja sille siirtyy täysi velkavastuu kommandiittiyhtiön velasta. Velkojalla on oikeus periä osakeyhtiöltä velkaansa samoin ehdoin kuin se olisi sitä voinut kommandiittiyhtiöltä periä, samoin osakeyhtiön velallisasemana näissä aiemmissa veloissa säilyy (Immonen, 2018, s. 483)

5 KOHDEYRITYKSEN VEROTUS ERI YHTIÖMUODOISSA

5.1 Kohdeyrityksen esittely

Kohdeyritys Huoltokorjaamo toimii autohuolto- ja korjaamoalalla. Yrityksellä on vastuunalainen yhtiömies, yrittäjä, joka johtaa yrityksen toimintaa sekä äänen

yhtiömies. Yrityksen sivutoimena on lumiurakointi talviaikaan. Yrityksellä on huolto- ja korjaamotilat Lappeenrannassa, jossa yrittäjä työskentelee pääasiassa yksin. Yritys on toiminut vuodesta 2004 ja liikeideana on huoltaa ja korjata Saab-merkkisiä autoja sekä asentaa niihin kustomoituja osia ja ohjelmistopäivityksiä. Lisäksi yritys myy autonhoitotuotteita. Yrityksellä on yhteistyökumppanina ruotsalainen Saab-osien ja ohjelmistopäivitysten valmistaja sekä tavarantoimittajia ja muita saman alan yrityksiä.

Huoltokorjaamo on suunnitellut verkkokaupan perustamista tuotemyyntiä varten. Tulevaisuutta ajatellen mahdollisuus laajentaa valikoimaa on hyvä, koska tavarantoimittajia yrityksellä on valmiina. Viimeiset Saabit on valmistettu Ruotsissa 2012 ja Suomeen uusina tuodut autot alkavat olla tuoreimmillaankin kymmenen vuotta vanhoja. Yrityksellä on kuitenkin edelleen asiakkaita ympäri Suomen, huolto-osille on kysyntää ja Saab-harrastajia on maailmanlaajuisesti. Vara- ja huolto-osia tarvitsevat sekä yksittäiset autonomistajat että toiset huolto- ja korjaamoliikkeet. Autokanta on kuitenkin muuttumassa nopeasti sähköiseen suuntaan, ja Huoltokorjaamo on suunnitellut myös hybridi- ja täyssähköhenkilöautoihin laajentamista palvelutarjonnassaan.

5.2 Verotuslaskemien perusteet

Tätä opinnäytetyötä varten tehdyissä laskelmissa käytettiin kolmea eri verotettavaa tuloa tai osakeyhtiön kohdalla tilikauden tulosta, 25 000, 37 500 ja 56 250 euroa. Laskelmien nimeämistä kuvaa taulukko 2. Nettovarallisuuden arvioitiin kasvavan samassa suhteessa kuvitteellisissa tilanteissa.

Taulukko 2. Laskelmissa käytetyt yhtiön tulokset ja nettovarallisuudet

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Verotettava tulo tai tilikauden tulos	25 000	25 000	37 500	37 500	56 250	56 250
Nettovarallisuus	27 500	50 000	41 250	75 000	61 875	100 000

Näistä laskelma 1a kuvaa Huoltokorjaamon viimeisimmän tilinpäätöksen eli vuoden 2019 tilannetta. Tähän valintaan päädyttiin neuvottelussa yrittäjän kanssa, koska verotettava tulo on vaihdellut viime vuosina ja vuonna 2018 yhtiö teki suuren investoinnin, joten hän arvioi vuoden 2019 tilanteen tarkastelun antavan paremmin tietoa

tulevaisuuden kannalta. Verotettavan tulon ja tilikauden tuloksen lisäksi tehtiin rinnakkaiset laskelmat tilanteessa, jossa nettovarallisuus yhtiöllä olisi suurempi. Nämä valittiin yrityksen tilinpäätösten ja yrittäjän arvion perusteella ja nämä suuruusluokat osoittavat verotuksen eri tilanteissa.

Laskelmissa käytettiin verohallinnon vuoden 2020 tuloveroasteikkoa sekä vuoden 2020 vero-ohjeita. Verolaskelmissa ei ole mahdollista kuvata vähennyksiä, joita henkilö voi itse ilmoittaa eikä mahdollisia muita pääomatuloja ole huomioitu. Myös verohallinnon tekemiin laskelmiin verrattuna seuraavissa laskelmissa voi olla eroa, esimerkiksi hyvityksistä tai henkilön itse ilmoittamista vähennyksistä johtuen. Kunnallisvero laskettiin yrittäjän kotikunnan mukaan.

Yrittäjä ei ole kirkollisverovelvollinen, joten sitä ei laskemisessa huomioitu. Kommandiittiyhtiötä koskevassa laskelmassa on syytä huomioida, että yrittäjä ei ole nostanut palkkaa, vaan tehnyt yksityisnostoja vuoden aikana, joita ei vähennetä menoina ja nämä varat tulevat verotetuiksi osana verotettavaa tuloa. Yrittäjä on sopinut eläkevaakuutusyhtiön kanssa vuosittain nousevan YEL-työtulon määrän ja vuonna 2019 se oli 8676 euroa, jota on käytetty kaikissa laskelmissa.

Sairausvakuutusmaksu muodostuu sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja sairausvakuutuksen päivärahamaksusta. YEL/MYEL-vakuutetulla yrittäjällä maksuparusteena sairaanhoitomaksulle on vahvistettu YEL/MYEL-työtulo. (Verohallinto, 2021 e) Sairanhoitomaksu, joka oli vuoden 2020 verotuksessa 0,68 % vahvistetusta YEL-tulosta kunnallisverotuksen vähennykset soveltuvien osin huomioiden, jätettiin kaikista laskelmista pois. Verohallinnon (2021, e) mukaan yrittäjän kohdalla YEL/MYEL-työtulon perusteella lasketussa sairausvakuutusmaksun määrässä erilaisien tuloon sidottujen vähennysten määrä on eri kuin muutoin kunnallisverotuksessa laskettavat vähennykset.

Myös sairausvakuutuksen päivärahamaksun perusteena on vahvistettu YEL/MYEL-työtulo ja päivärahamaksu oli vuonna 2020 1,18 % vuotuisen tulon ylittäessä 14 574 euroa. Rajan ylittävän tulon kohdalla päivärahamaksua peritään koko summasta. Tämän lisäksi YEL-vakuutetulta yrittäjältä peritään päivärahamaksun yrittäjän

lisärahoitusosuutta, joka vuonna 2020 oli 0,15 % ja siinä ei ole alarajaa. Jos sairausvakuutuksen päivärahamaksun perusteena oleva YEL-tulo jää yrittäjältä alle alarajan (Verohallinto, 2021e), maksu on päivärahakorotuksen suuruinen YEL-työtulosta. Laskelmissa ei päivärahamaksun korotusta huomioitu.

5.3 Verotus kommandiittiyhtiönä

Äänettömän yhtiömiehen panokselle ei ole Huoltokorjaamon tapauksessa sovittu korkoa, joten sitä ei näissä laskelmissa huomioitu, mutta tulee muistaa, että kommandiittiyhtiön varoja jaettaessa maksetaan ensin korkoa äänettömän yhtiömiehen panokselle, kuten luvussa 3.5 todettiin. Tämän jälkeen selvitettiin ensin yhtiömiehen osuus verotettavaan tuloon, nettovarallisuus ja pääomatulo-osuuden laskentaperuste, jota kuvaa taulukko 3. Verotettavasta tulosta tehtiin 5 %:n yrittäjävähennys, jolloin saatiin yhtiömiehen verotettava tulo. Tässä tapauksessa laskelmissa pääomatulo-osuuden laskentaperusteeseen ei tullut huomioitavaksi 30 % 12 kuukauden aikana maksettujen ennakonpidätyksen alaisten palkkojen määrästä, joten se on yhtä suuri kuin nettovarallisuus.

Taulukko 3. Yhtiön verotettava tulo ja yrittäjän pääomatulo-osuuden laskentaperuste

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Verotettava tulo	25 000,00	25 000,00	37 500,00	37 500,00	56 250,00	56 250,00
Yrittäjävähennys	1 250,00	1 250,00	1 875,00	1 875,00	2 812,50	2 812,50
Verotettavaksi tuloksi jää	23 750,00	23 750,00	35 625,00	35 625,00	53 437,50	53 437,50
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100 000,00

Seuraavaksi yrittäjän tulo jaettiin pääoma- ja ansiotuloksi ja tämä on kuvattu taulukossa 4. Kuten aiemmin todettiin, vastuunalaisen yhtiömiehen verotuksessa pääomatuloksi katsotaan 20 % pääomatulon laskentaperusteesta ja siitä maksetaan 30 % pääomatuloveroa. Ansiotulo saatiin vähentämällä verotettavasta tulosta pääomatulon määrä.

Taulukko 4. Yrittäjän ansiotulon jakautuminen pääoma- ja ansiotuloon sekä pääomatulovero

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
20 % Pääomatulon laskentaperusteesta	5 500,00	10 000,00	8 250,00	15 000,00	12 375,00	20 000,00
Pääomatuloa	5 500,00	10 000,00	8 250,00	15 000,00	12 375,00	20 000,00
Pääomatulovero	1 650,00	3 000,00	2 475,00	4 500,00	3 712,50	6 000,00
Ansiotuloa	18 250,00	13 750,00	27 375,00	20 625,00	41 062,50	33 437,50

Ansiotulosta maksetaan veroa sekä valtiolle, että kunnalle ja tätä on kuvattu taulukossa 5. Laskelmassa käytettiin valtion verotuksessa vuoden 2020 tuloveroasteikkoa (Taulukko 1), jossa alin ansiotulo, josta veroa maksetaan, on 18 100 euroa.

Taulukko 5. Yrittäjän ansiotulon verotus

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Ansiotulo valtion verotuksessa	18 250,00	13 750,00	27 375,00	20 625,00	41 062,50	33 437,50
Vero alarajan kohdalla	8,00		554,00	8,00	554,00	554,00
Alarajan ylittävästä osasta	9,00		30,19	151,50	2 391,28	1 075,97
Verot valtion verotuksessa	17,00		584,19	159,50	2 945,28	1 629,97
Ansiotulovähennys	3 378,75	3 570,00	2 968,13	3 271,88	2 352,19	2 695,31
Vähennyksen jälkeen	14 871,25	10 180,00	24 406,88	17 353,13	38 710,31	30 742,19
Perusvähennys	1 500,38	2 344,80		1 053,64		
Verotettava ansiotulo	13 370,88	7 835,20	24 406,88	16 299,49	38 710,31	30 742,19
Kunnallisvero	2 941,59	1 723,74	5 369,51	3 585,89	8 516,27	6 763,28
Työtulovähennys	1 770,00	1 406,25	1 770,00	1 770,00	1 621,65	1 761,95
Kunnallisvero	1 171,59	317,49	3 599,51	1 815,89	6 894,62	5 001,33
Yleisradiovero	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00
Verot	3 001,59	3 480,49	6 821,70	6 638,39	13 715,40	12 794,30

Kunnallisverotuksessa tehtävä ansiotulovähennys lasketaan palkkatulojen, muusta toiselle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona verotettavan osingon, jaettavan yritystulon ansiotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotulo-osuuden perusteella (Verohallinto, 2021f). Vähennys on 51 % 2 500–7 230 euron tuloista ja sen ylittävältä osalta 28 %. Vähennyksen enimmäismäärä on 3 570 euroa ja jos ansiotuloa on enemmän kuin 14 000 euroa, vähennyksen määrä pienenee 4,5 % rajan ylittävältä osasta. Perusvähennys tehdään kunnallisverotuksessa ja sen ollessa

korkeintaan 3540 euroa, vähennys tehdään sen suuruisena. Jos ansiotulo ylittää 3540 euroa, vähennystä pienennetään yli menevän tulon määrästä 18 %. (Verohallinto, 2021f)

Kunnallisvero maksetaan verovelvollisen asuinpaikkakunnan määrittelemän veroprosentin mukaan ja se oli yrittäjän kotikunnassa 22 %. Työtulovähennys lasketaan samoin perustein kuin ansiotulovähennys (Verohallinto, 2021 g). Vähennys on 12,7 % edellä mainittujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta ja enimmäismäärä on 1 770 euroa. Jos ansiotuloja on yli 33 000 euroa, vähennyksen määrä pienenee 1,84 % tältä ylittävältä osalta. Verohallinto huomioi työtulovähennyksen siten, että siltä osin kuin se ylittää ansiotulosta valtiolle maksettavan tuloveron, vähennys tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Yleisradioveron laskentaperusteena on YEL-vakuutetulle suurempi seuraavista: puhdas ansiotulo ja pääomatulo yhteensä tai YEL-työtulo (Verohallinto, 2021h). Veroa maksetaan 2,5 % edellä mainitun perusteen 14 000 euroa ylittävästä osasta ja veron enimmäismäärä on 163 euroa.

5.4 Verotus osakeyhtiönä

Seuraavat laskelmat tehtiin sillä oletuksella, että kuvitteellisessa osakeyhtiössä olisi nykyinen yrittäjä osakkaana ja hän omistaa koko osakekannan. YEL-tulona oli edelleen 8676 euroa. Tilikauden tuloksen määränä käytettiin vastaavia lukuja kuin kommandiittiyhtiön laskelmissa. Näissä laskemissa osinkoa saadaan listaamattomasta yhtiötä ja summa on alle 150 000 euroa, joten yhtiö tekisi siitä 7,5 %:n ennakonpidätyksen (Verohallinto, 2021c).

Tulos maksettuna kokonaan palkkana

Ensimmäinen laskelma kuvaa tilannetta, jossa osakeyhtiön koko tulos maksettaisiin yrittäjälle palkkana. Tällöin yhtiölle ei tulisi maksettavaksi 20 % yhteisöveroa. Tässä yhtiölle kuuluvat sivukulut laskettiin vuoden 2020 työnantajan sairausvakuutusmaksun (1,34 %) mukaan (Verohallinto, 2021i). Taulukko 6 kuvaa ansiotuloksi jäävän määrän muodostumista ja sen verotusta. Yrittäjälle jäävä palkka saatiin vähentämällä

tuloksesta yhtiön maksamat palkan sivukulut. Palkkatuloista tehtiin tulonhankkimisvähennys, joka on kaikille 750 euroa. Sitä suuremmat tulonhankkimiskulut tulee itse ilmoittaa veroilmoituksella. (Verohallinto, 2021f) Ansiotulon verotuksen laskelma etenee sen jälkeen vastaavasti kuin kommandiittiyhtiön kohdalla.

Taulukko 6. Osakeyhtiön koko tuloksen maksaminen palkkana ja ansiotulon verotus

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Palkka	25 000,00	25 000,00	37 500,00	37 500,00	56 250,00	56 250,00
Palkan sivukulut	335,00	335,00	502,50	502,50	753,75	753,75
Palkaksi jää	24 665,00	24 665,00	36 997,50	36 997,50	55 496,25	55 496,25
Nettovarallisuus	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100000,00
Ansiotuloa	24 665,00	24 665,00	36 997,50	36 997,50	55 496,25	55 496,25
Tulonhankkimisvähennys	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00
Ansiotulo, val. verotus	23 915,00	23 915,00	36 247,50	36 247,50	54 746,25	54 746,25
Vero alarajalla	8,00	8,00	554,00	554,00	3 590,00	3 590,00
Ylittävästä osasta	348,90	348,90	1 560,69	1 560,69	2 113,58	2 113,58
Verot, valtion verotus	356,90	356,90	2 114,69	2 114,69	5 703,58	5 703,58
Ansiotulo, kun.verotus	23 915,00	23 915,00	36 247,50	36 247,50	54 746,25	54 746,25
Ansiotulovähennys	3 123,83	3 123,83	2 568,86	2 568,86	1 736,42	1 736,42
Vähennyksen jälkeen	20 791,18	20 791,18	33 678,64	33 678,64	53 009,83	53 009,83
Perusvähennys	434,79	434,79				
Verotettava ansiotulo	20 356,39	20 356,39	33 678,64	33 678,64	53 009,83	53 009,83
Kunnallisvero	4 478,41	4 478,41	7 409,30	7 409,30	11 662,16	11 662,16
Työtulovähennys	1 770,00	1 770,00	1 710,25	1 710,25	1 369,87	1 369,87
Kunnallisvero	2 708,41	2 708,41	5 699,05	5 699,05	10 292,29	10 292,29
Yleisradiovero	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00
Verot	3 228,31	3 228,31	7 976,75	7 976,75	16 158,87	16 158,87

Tulos jaettuna kokonaan osinkona

Tässä laskelmassa esitetään tilanne, jossa osakeyhtiön koko tulos jaettaisiin yrittäjälle osinkona. Hänellä ei olisi palkkatuloja, joten palkan sivukuluja ei tulisi yhtiölle maksettavaksi. Taulukossa 7 esitetään jaettavan tuloksen laskeminen, osingon jakaminen pääoma- ja ansiotuloksi sekä niiden verotus.

Taulukko 7. Osakeyhtiön koko tuloksen jakaminen osinkona ja niiden verotus

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Tulos ennen veroja	25 000,00	25 000,00	37 500,00	37 500,00	56 250,00	56 250,00
Tulovero	5 000,00	5 000,00	7 500,00	7 500,00	11 250,00	11 250,00
Tulos verojen jälkeen	20 000,00	20 000,00	30 000,00	30 000,00	45 000,00	45 000,00
Yhtiön nettovarallisuus	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100000,00
Jaettava osinko	20 000,00	20 000,00	30 000,00	30 000,00	45 000,00	45 000,00
Osakk. matem. arvo	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100000,00
8 %	2 200,00	4 000,00	3 300,00	6 000,00	4 950,00	8 000,00
Pääomatuloa	2 200,00	4 000,00	3 300,00	6 000,00	4 950,00	8 000,00
Verovapaata 75 %	1 650,00	3 000,00	2 475,00	4 500,00	3 712,50	6 000,00
Veronalaista 25 %	550,00	1 000,00	825,00	1 500,00	1 237,50	2 000,00
Pääomatulovero	165,00	300,00	247,50	450,00	371,25	600,00
Ansiotuloa	17 800,00	16 000,00	26 700,00	24 000,00	40 050,00	37 000,00
Verovapaata 25 %	4 450,00	4 000,00	6 675,00	6 000,00	10 012,50	9 250,00
Veronalaista 75 %	13 350,00	12 000,00	20 025,00	18 000,00	30 037,50	27 750,00
Ansiotulo, valt. verotus	13 350,00	12 000,00	20 025,00	18 000,00	30 037,50	27 750,00
Vero alarajan kohdalla			8,00		554,00	8,00
Alarajan ylit. osasta			115,50		489,47	579,00
Verot, valtion verotus	0,00	0,00	123,50	0,00	1 043,47	587,00
Ansiotulo, kun.verotus	13 350,00	12 000,00	20 025,00	18 000,00	30 037,50	27 750,00
Ansiotulovähennys	3 570,00	3 570,00	3 298,88	3 390,00	2 848,31	2 951,25
Vähennyksen jälkeen	9 780,00	8 430,00	16 726,13	14 610,00	27 189,19	24 798,75
Perusvähennys	2 416,80	2 659,80	1 166,50	1 547,40		
Verotettava ansiotulo	7 363,20	5 770,20	15 559,63	13 062,60	27 189,19	24 798,75
Kunnallisvero	1 619,90	1 269,44	3 423,12	2 873,77	5 981,62	5 455,73
Työtulovähennys	1 356,25	1 187,50	1 770,00	1 770,00	1 770,00	1 770,00
Kunnallisvero	263,65	81,94	1 653,12	1 103,77	4 211,62	3 685,73
Yleisradiovero	150,00	150,00	163,00	163,00	163,00	163,00
Verot	578,65	531,94	2 187,12	1 716,77	5 789,34	5 035,73
Verovapaata	6 100,00	7 000,00	9 150,00	10 500,00	13 725,00	15 250,00

Yhtiö maksaisi itsenäisenä verovelvollisena 20 % yhteisöveroa koko tuloksesta. Osakkaan pääomatuloksi katsotaan 8 % hänen omistamiensa osakkeiden matemaattisesta arvosta ja ansiotulo lasketaan vähentämällä pääomatulon määrä osingosta. Pääomatulosta maksetaan 30 % veroa ja ansiotulon valtion verotus ja kunnallisverotus etenee aiempien laskelmien tapaan.

Osakeyhtiön tuloksen jakaminen puoliksi palkkana ja osinkona

Tässä laskelmassa tulos jakautui yrittäjän pääoma- ja ansiotuloksi tilanteessa, jossa osakeyhtiön koko tulos jaettaisiin hänelle puoliksi palkkana ja osinkona. Veronalainen ansiotulo muodostuu osingon veronalaisen ansiotulon ja palkan summasta. Taulukossa 8 esitetty laskelma etenee aiempien osakeyhtiötä koskevien laskelmien tavoin.

Taulukko 8. Osakeyhtiön tulos puoliksi palkkana ja osinkona sekä niiden verotus

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Tulos ennen veroja	12 500,00	12 500,00	18 750,00	18 750,00	28 125,00	28 125,00
Tulovero	2 500,00	2 500,00	3 750,00	3 750,00	5 625,00	5 625,00
Palkan sivukulut	167,5	167,5	251,25	251,25	376,875	376,875
Tulos verojen jälkeen	10 000,00	10 000,00	15 000,00	15 000,00	22 500,00	22 500,00
Yhtiön nettovarallisuus	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100000,00
Jaettava osinko	10 000,00	10 000,00	15 000,00	15 000,00	22 500,00	22 500,00
Osakk. matem. arvo	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100000,00
8 %	2 200,00	4 000,00	3 300,00	6 000,00	4 950,00	8 000,00
Pääomatuloa	2 200,00	4 000,00	3 300,00	6 000,00	4 950,00	8 000,00
Verovapaata 75 %	1650,00	3000,00	2475,00	4500,00	3712,50	6000,00
Veronalaista 25 %	550,00	1000,00	825,00	1500,00	1237,50	2000,00
Pääomatulovero	165,00	300,00	247,50	450,00	371,25	600,00
Ansiotuloa	7800,00	6000,00	11700,00	9000,00	17550,00	14500,00
Verovapaata 25 %	1950,00	1500,00	2925,00	2250,00	4387,50	3625,00
Veronalaista 75 %	5850,00	4500,00	8775,00	6750,00	13162,50	10875,00
Palkka	12500,00	12500,00	18750,00	18750,00	28125,00	28125,00
Veronal. ansiotulo yht.	18350,00	17000,00	27525,00	25500,00	41287,50	39000,00
Tulonhankkimisvähennys	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00
Ansiotulo, valtion verotus	17600,00	16250,00	26775,00	24750,00	40537,50	38250,00
Vero alarajan kohdalla			8,00	8,00	554,00	554,00
Alarajan ylittävästä osasta			520,50	399,00	1346,25	1209,00
Verot, valtion verotus	0,00	0,00	528,50	407,00	1900,25	1763,00
Ansiotulo, kun.verotus	17600,00	16250,00	26775,00	24750,00	40537,50	38250,00
Ansiotulovähennys	3408,00	3468,75	2995,13	3086,25	2375,81	2478,75
Vähennyksen jälkeen	14192,00	12781,25	23779,88	21663,75	38161,69	35771,25
Perusvähennys	1622,64	1876,58		277,73		
Verotettava ansiotulo	12569,36	10904,68	23779,88	21386,03	38161,69	35771,25
Kunnallisvero 22 %	2765,26	2399,03	5231,57	4704,93	8395,57	7869,68
Työtulovähennys	1770	1718,75	1770,00	1770,00	1631,31	1673,40
Kunnallisvero	995,26	680,28	3461,57	2934,93	6764,26	6196,28
Yleisradiovero	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00
Verot	1323,26	1143,28	4400,57	3954,93	9198,76	8722,28
Verovapaata	3600,00	4500,00	5400,00	6750,00	8100,00	9625,00

Osakeyhtiön tuloksesta palkkaa 1400 euroa/kk ja osinkoa 15 000 euroa vuodessa

Viimeisessä laskelmassa yrittäjälle maksettaisiin palkkaa 1400 euroa kuukaudessa ja osinkoa 15 000 euroa vuodessa. Nämä summat perustuvat yrittäjän arvioon rahantarupeestaan tällä hetkellä. Taulukossa 9 esitetty laskelma etenee kuten aiemmat laskelmat.

Taulukko 9. Palkkaa 1400 euroa/kk ja osinkoa 15 000 euroa/v sekä niiden verotus

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Tulos ennen veroja	25 000,00	25 000,00	37 500,00	37 500,00	56 250,00	56 250,00
Tulovero	5 000,00	5 000,00	7 500,00	7 500,00	11 250,00	11 250,00
Palkan sivukulut	225,12	225,12	225,12	225,12	225,12	225,12
Tulos verojen jälkeen	20 000,00	20 000,00	30 000,00	30 000,00	45 000,00	45 000,00
Yhtiön nettovarallisuus	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100000,00
Jaettava osinko	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Osakk. matem. arvo	27 500,00	50 000,00	41 250,00	75 000,00	61 875,00	100000,00
8 %	2 200,00	4 000,00	3 300,00	6 000,00	4 950,00	8 000,00
Pääomatuloa	2 200,00	4 000,00	3 300,00	6 000,00	4 950,00	8 000,00
Verovapaa 75 %	1 650,00	3 000,00	2 475,00	4 500,00	3 712,50	6 000,00
Veronalaista 25 %	550,00	1 000,00	825,00	1 500,00	1 237,50	2 000,00
Pääomatulovero	165,00	300,00	247,50	450,00	371,25	600,00
Ansiotuloa	12 800,00	11 000,00	11 700,00	9 000,00	10 050,00	7 000,00
Verovapaata 25 %	3 200,00	2 750,00	2 925,00	2 250,00	2 512,50	1 750,00
Veronalaista 75 %	9 600,00	8 250,00	8 775,00	6 750,00	7 537,50	5 250,00
Palkka	16 800,00	16 800,00	16 800,00	16 800,00	16 800,00	16 800,00
Veronal. ansiotulo yht.	26 400,00	25 050,00	25 575,00	23 550,00	24 337,50	22 050,00
Tulonhankkimisvähennys	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00
Ansiotulo, valtion verotus	25 650,00	24 300,00	24 825,00	22 800,00	23 587,50	21 300,00
Vero alarajan kohdalla	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00
Alarajan ylittävästä osasta	93,00	174,00	142,50	264,00	216,75	354,00
Verot, valtion verotus	101,00	182,00	150,50	272,00	224,75	362,00
Ansiotulo, kun.verotus	25 650,00	24 300,00	24 825,00	22 800,00	23 587,50	21 300,00
Ansiotulovähennys	3 045,75	3 106,50	3 082,88	3 174,00	3 138,56	3 241,50
Vähennyksen jälkeen	22 604,25	21 193,50	21 742,13	19 626,00	20 448,94	18 058,50
Perusvähennys	108,44	362,37	263,62	644,52	496,39	926,67
Verotettava ansiotulo	22 495,82	20 831,13	21 478,51	18 981,48	19 952,55	17 131,83
Kunnallisvero 22 %	4 949,08	4 582,85	4 725,27	4 175,93	4 389,56	3 769,00
Työtulovähennys	1 770,00	1 770,00	1 770,00	1 770,00	1 770,00	1 770,00
Kunnallisvero	3 179,08	2 812,85	2 955,27	2 405,93	2 619,56	1 999,00
Yleisradiovero	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00	163,00
Verot	3 608,08	3 457,85	3 516,27	3 290,93	3 378,56	3 124,00
Verovapaata	4 850,00	5 750,00	5 400,00	6 750,00	6 225,00	7 750,00

Erona muihin laskelmiin on se, että tässä yrittäjä saisi sekä palkka- että osinkotuloja, mutta osa yhtiön tuloksesta jäisi kasvattamaan pääomaa. Tällainen järjestely toki edellyttäisi, että maksettava palkka ja osinko olisi arvioitu sekä riittäväksi yrittäjän rahan-tarpeen kannalta, että yhtiön pääoman kasvattamisen kannalta tulokseen nähden.

6 YRITYSMUOTOJEN VERTAILU

6.1 Perustaminen ja hallinto ja vastuu

Kuten tämän opinnäytetyön luvussa 3 todettiin, yrityksen perustaminen kommandiittiyhtiönä on melko yksinkertaista, mutta tarvittavat ilmoitukset esimerkiksi kaupparekisteriin on tehtävä. Laissa avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä määritellään yhtiösopimuksen vähimmäisisältö, mutta monista asioista voidaan sopia melko vapaasti. Yhtiömiehiä on oltava vähintään kaksi, yksi äänetön ja yksi vastuunalainen. Osakeyhtiön perustamisvaihe on osakeyhtiölaissa tarkemmin määrätty ja siinä on useampia vaiheita. Osakeyhtiön voi perustaa myös yksin, mutta yhtiöjärjestys kuuluu aina laatia. Kommandiittiyhtiön äänettömän yhtiömiehen on suoritettava yhtiön perustamisvaiheessa omaisuuspanos rahassa tai rahassa arvioitavissa olevana, mutta osakeyhtiön perustamisessa ei vaadita pääomaa.

Hallinnon järjestämisestä kommandiittiyhtiössä voidaan sopia vapaasti, muodolle ei ole vaatimuksia laissa asetettu ja tilintarkastaja voidaan jättää valitsematta luvussa 3.1 mainituin ehdoin. Osakeyhtiön hallintoon kuuluvat pakollisina yhtiökokous ja hallitus, johon vaaditaan vähintään varsinainen jäsen ja hänen varajäsenensä. Osakeyhtiötä edustaa hallitus tai sen valtuuttama toimitusjohtaja tai muu henkilö yhtiöjärjestyksen mukaan, mutta itsenäisiä ja yhtiötä sitovia päätöksiä edustaja ei voi ilman valtuutusta yhtiön puolesta tehdä. Kommandiittiyhtiötä edustaa vastuunalainen yhtiömies, eikä äänetön yhtiömies voi ilman valtuutusta edustaa yhtiötä.

Vastuunalaisen yhtiömiehen vastuu yhtiön sitoumuksista on rajatonta ja äänettömän yhtiömiehen vastuu on ainoastaan yhtiöpanoksen suuruinen. Vastuunalainen yhtiömies vastaa yhtiön omaisuudesta ja veloista kaikella henkilökohtaisella omaisuudellaan niiden koko määrästä. Osakeyhtiössä osakas vastaa yhtiön velvoitteista sijoittamallaan pääomapanoksella, ei henkilökohtaisesti yhtiön velvoitteista, koska osakeyhtiön ja osakkaan velvollisuudet ovat erillisiä.

6.2 Varojen jako ja verotus

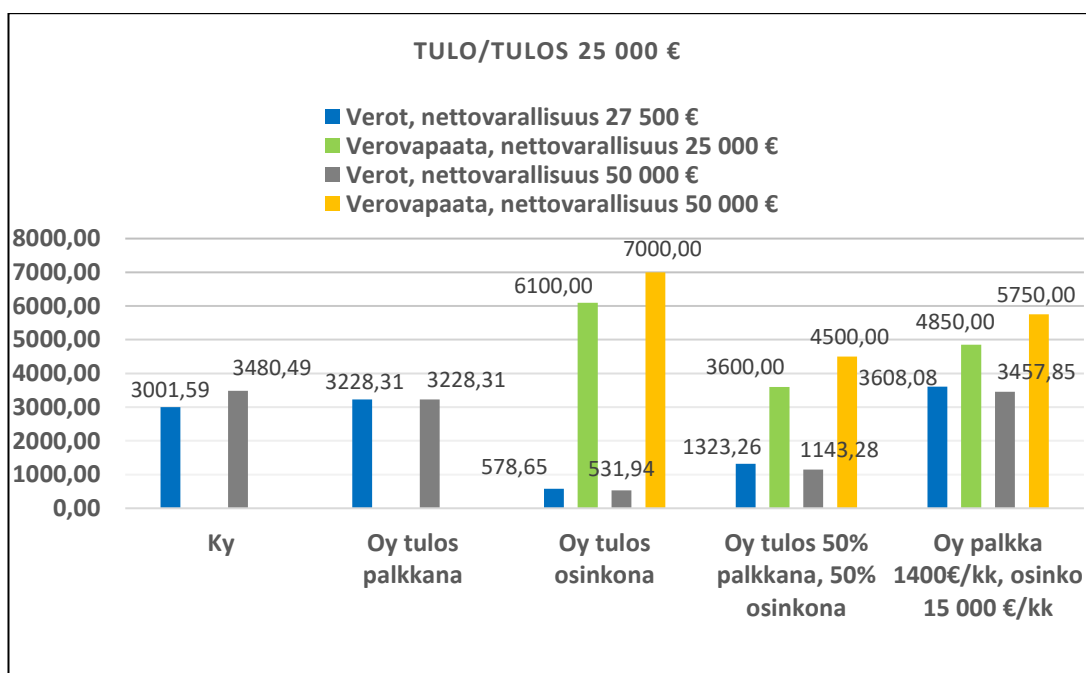
Kommandiittiyhtiössä varojen jaosta voidaan vapaasti sopia, edellytyksenä on ainoastaan, että voittoa tulee jakaa voitolliselta tilikaudelta. Vastuunalaiset yhtiömiehet voivat nostaa ja jakaa yhtiön varat keskenään sovitusti milloin tahansa. Vastuunalaisilla yhtiömiehillä on mahdollisuus tehdä yksityisnostoja verottomasti tilikauden aikana, mutta ne tulevat verotetuksi osana yhtiön varoja. Osakeyhtiö voi luvussa 4.4. esitellyillä tavoilla jakaa osakkeenomistajille varoja, mutta sille on oltava liiketaloudellinen peruste eikä maksukyvyttömästä tai sen uhan alla olevasta yhtiöstä saa varoja jakaa. Lisäksi vaaditaan kirjattu päätös varojenjaosta ja tilintarkastettu tilinpäätös, johon varojen jako perustuu. Osakeyhtiö tekee maksettavasta osingosta ennakonpidätyksen.

Kommandiittiyhtiössä elinkeinotoiminnan tulos jaetaan mahdollisten tappioiden vähentämisen ja äänettömän yhtiömiehen panokselle maksetun koron jälkeen vastuunalaisten yhtiömiesten tuloksi. Se jakautuu ansio- ja pääomatuloksi ja heitä verotetaan siitä henkilökohtaisesti. Osakeyhtiö on itsenäisesti verovelvollinen ja maksaa tulosta yhteisöveroa. Osingoista maksetaan henkilökohtaisessa verotuksessa pääomatulo- ja ansiotuloveroa. Osakkaan nostaessa osakeyhtiöstä tuloa palkkana siitä maksetaan veroa, mutta osinko voi olla osaksi verovapaata sen suuruudesta riippuen. Osakkeen matemaattinen arvo vaikuttaa veron määrään ja siihen puolestaan vaikuttaa yhtiön nettovarallisuus. Kommandiittiyhtiössä pääomatulo-osuuden laskemiseen vaikuttaa nettovarallisuuden lisäksi maksetut palkat, osakeyhtiössä näitä ei lisätä nettovarallisuuteen.

6.3 Verotuslaskelmien vertailu

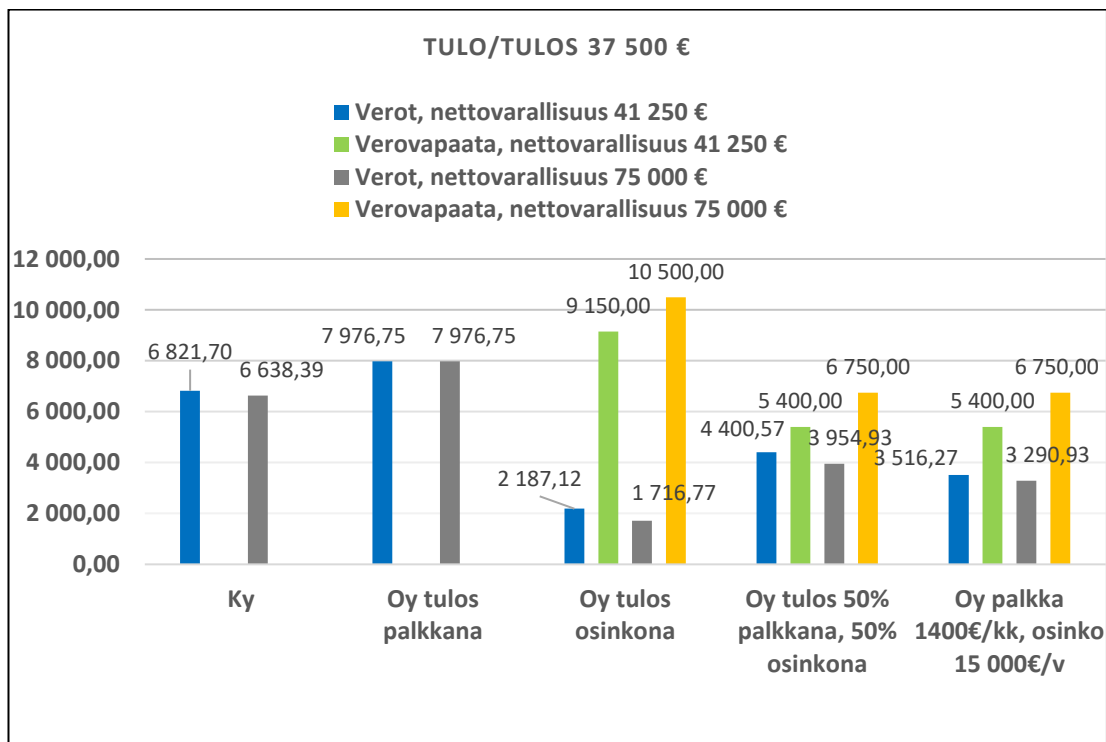
Tässä luvussa tarkastellaan tutkimuksessa tehtyjä verotuksellisia laskelmia. Kuvioissa 4–6 esitetään yhteenvedot laskelmista ja niillä kuvataan, miten kommandiittiyhtiön verotettava tulo ja osakeyhtiön tulos vaikuttaa maksettavien verojen määrään sekä verovapaan osingon muodostumiseen. Kuviossa 4 tulo/tulos on 25 000 ja siinä kuvataan aiemmin luvussa 6 esitetyt laskelmat 1a ja 1b. Kuviossa 5 tulo/tulos on 37 500 ja se kuvaa laskelmia 2a ja 2b. Kuviossa 6 tulo/tulos on 56 250 euroa ja se kuvaa laskelmia 3a ja 3b. Sininen ja harmaa pylväs kuvaavat kahta eri nettovarallisuutta samoilla verotettavilla tulolla tai tuloksella. Osakeyhtiön tulosta osinkoina jaettaessa mukaan tulevat myös verovapaat tulot (vihreä ja keltainen pylväs), joita ei muodostu kommandiittiyhtiössä eikä osakeyhtiön koko tulosta palkkana yrittäjälle maksettaessa.

Toimeksiantajan nykyistä tilannetta kuvaavassa noin 25 000 euron verotettavan tulon tilanteessa (kuvio 4) verotuksen kannalta edullisinta olisi toimia osakeyhtiönä, jossa hän saisi kuukaudessa palkkaa 1400 euroa ja vuosittain osinkoa 15 000 €. Veroja tulisi maksettavaksi näiden laskelmien mukaan hieman enemmän, mutta verovapaata osinkoa muodostuisi myös. Koko tilikauden tulos ei myöskään tule jaettavaksi, vaan osa jää kasvattamaan yhtiön pääomaa.

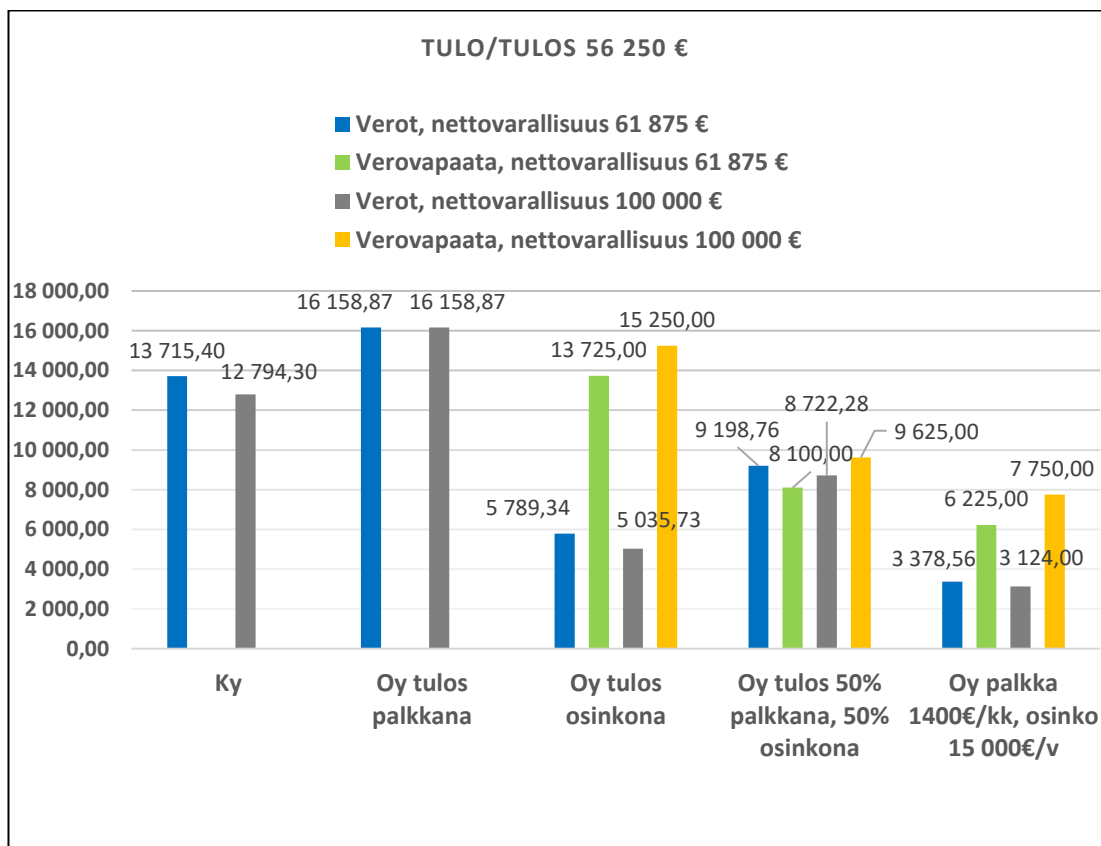
Kuvio 4. Verot ja verovapaat osingot, verotettava tulo/tulos 25 000 euroa

Osakeyhtiön koko tulos osinkona maksettaessa muodostaa maksettavia veroja vähiten ja verovapaita osinkoja kaikista laskelmista luonnollisesti eniten. Veronalaisten osinkojen verotus kiristyy kuitenkin henkilöverotuksessa niiden jakautuessa ansio- ja pääomatuloksi ja osinkojen summan kasvaessa, kuten kuviosta 5 nähdään.

Kuvio 5. Verot ja verovapaat osingot, verotettava tulo/tulos 37 500 euroa

Kaikilla tulotasoilla nähdään, että kommandiittiyhtiöstä veroja tulee maksettavaksi yrittäjälle tässä tapauksessa nettovarallisuudesta riippumatta suunnilleen saman verran ja se on verotuksellisesti melko edullinen vaihtoehto pienemmillä tulomäärillä. Kuitenkin, kuten kuvio 6 osoittaa, verotus kiristyy huomattavasti suuremmilla verotettavilla tuloilla progressiivisen ansiotulon verotuksen vuoksi, vaikka pääomatuloja ei vielä kovin suurta määrää ole. Melko samantasoista verotus on osakeyhtiössä, kun koko tulos maksettaisiin palkkana ja silloin verotus on kaikkein ankarinta eri varojen jakomodoista osakeyhtiössä, lisäksi verovapaita osinkotuloja ei ole.

Kuvio 6. Verot ja verovapaat osingot, verotettava tulo/tulos 56 250 euroa

Kuvio 6 ja laskelmat osoittavat, miten yrittäjän verotukseen voidaan vaikuttaa pyrkimällä yritysmuotoon ja varojen jakoon, joissa on mahdollisuus muodostua pääomatuloja ja verovapaita osinkoja. Koska kommandiittiyhtiössä koko tulo tulee verotettavaksi vastuualaiselle yhtiömiehelle, tulon kasvaessa maksettavien verojen osuus lisääntyy. Taulukko 10 esittää kootusti pääoma- ja ansiotuloista maksettavat verot eri verotettavan tulon/tuloksen määrillä, kun yritys toimii kommandiittiyhtiönä.

Taulukko 10. Pääoma- ja ansiotuloverot kommandiittiyhtiönä

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Veronalainen pääomatulo	5 500,00	10 000,00	8 250,00	15 000,00	12 375,00	20 000,00
Pääomatulovero	1 650,00	3 000,00	2 475,00	4 500,00	3 712,50	6 000,00
Veronalainen ansiotulo	18 250,00	13 750,00	27 375,00	20 625,00	41 062,50	33 437,50
Ansiotulon verot	1 188,59	317,49	4 183,70	1 975,39	9 839,90	6 631,30
Verot pääoma- ja ansiotuloista yht.	2 838,59	3 317,49	6 658,70	6 475,39	13 552,40	12 631,30

Jos yritys toimisi osakeyhtiönä ja jakaisi koko tuloksen palkkana yrittäjälle, pääomatuloja ei muodostuisi lainkaan. Pelkistä ansiotuloista veroja tulisi maksettavaksi enemmän kuin kommandiittiyhtiössä ja tätä havainnollistaa taulukko 11.

Taulukko 11. Pääoma- ja ansiotuloverotus osakeyhtiönä ja koko tulos palkkana

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Veronalainen pääomatulo	0	0	0	0	0	0
Pääomatulovero						
Veronalainen ansiotulo	23 915,00	23 915,00	36 247,00	36 247,00	54 746,25	54 746,25
Ansiotulon verot	3 065,31	3 065,31	7 813,75	7 813,75	15 995,87	15 995,87
Verot pääoma- ja ansiotuloista yht.	3 065,31	3 065,31	7 813,75	7 813,75	15 995,87	15 995,87

Osakeyhtiössä, jossa koko tulos jaettaisiin osinkona, muodostuisi yrittäjälle veronalaisten pääoma- ja ansiotulojen lisäksi myös verovapaita pääoma- ja ansiotuloja. Tätä kuvaa taulukko 12, josta nähdään verojen jäävän huomattavasti pienemmäksi kuin kahdessa aiemassa tilanteessa, mutta tässä varojen riittämistä vuoden aikana täytyisi miettiä, etenkin jos muita tulolähteitä ei olisi.

Taulukko 12. Pääoma- ja ansiotuloverot osakeyhtiönä, koko tulos osinkona

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Veronalainen pääomatulo	550,00	1 000,00	825,00	1 500,00	1 237,50	2 000,00
Pääomatulovero	165,00	300,00	247,50	450,00	371,25	600,00
Verovapaa pääomatulo	1 650,00	3 000,00	2 475,00	4 500,00	3 712,50	6 000,00
Veronalainen ansiotulo	13 350,00	12 000,00	20 025,00	18 000,00	30 037,50	27 750,00
Ansiotulon verot	263,65	81,94	1 776,62	1 103,77	5 255,09	4 272,73
Verovapaa ansiotulo	4 450,00	4 000,00	6 675,00	6 000,00	10 012,50	9 250,00
Verot pääoma- ja ansiotuloista yht.	428,65	381,94	2 024,12	1 553,77	5 626,34	4 872,73
Verovapaata yht.	6 100,00	7 000,00	9 150,00	10 500,00	13 725,00	15 250,00

Tasaisemmin yrittäjä saisi tuloja osakeyhtiöstä, jossa tulos maksettaisiin puoliksi palkkana ja puoliksi osinkona, mutta varojen riittämisestä hänen käyttöönsä vuoden aikana olisi huolehdittava myös silloin, jotta kuukausittainen palkka olisi riittävä kuluihin nähden. Tällöin maksettavia pääoma- ja ansiotulojen veroja kuvaa taulukko 13.

Taulukko 13. Pääoma- ja ansiotuloverot osakeyhtiönä, puolet palkkana ja puolet osinkona

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Veronalainen pääomatulo	550,00	1 000,00	825,00	1 500,00	1 237,50	2 000,00
Pääomatulovero	165,00	300,00	247,50	450,00	371,25	600,00
Verovapaa pääomatulo	1 650,00	3 000,00	2 475,00	4 500,00	3 712,50	6 000,00
Veronalainen ansiotulo	18 350,00	17 000,00	27 525,00	25 500,00	41 287,50	39 000,00
Ansiotulon verot	995,26	680,28	3 990,07	3 341,93	8 664,51	7 959,28
Verovapaa ansiotulo	1 950,00	1 500,00	2 925,00	2 250,00	4 387,50	3 625,00
Verot pääoma- ja ansiotuloista yht.	1 160,26	980,28	4 237,57	3 791,93	9 035,76	8 559,28
Verovapaata yht.	3 600,00	4 500,00	5 400,00	6 750,00	8 100,00	9 625,00

Kommandiittiyhtiön eli kohdeyrityksen nykyiseen tilanteeseen verrattuna tämä olisi verotuksellisesti edullisempi vaihtoehto. Jos osakeyhtiöstä maksettaisiin palkkana 1400 euroa/kk ja osinkoa 15 000 euroa/v, osa varoista jäisi kasvattamaan pääomaa. Silloin maksettavia pääoma- ja ansiotuloverot esittää taulukko 14.

Taulukko 14. Pääoma- ja ansiotuloverot osakeyhtiönä, palkka 1400 €/kk ja osinko 15 000 €/v

	1a	1b	2a	2b	3a	3b
Veronalainen pääomatulo	550,00	1 000,00	825,00	1 500,00	1 237,50	2 000,00
Pääomatulovero	165,00	300,00	247,50	450,00	371,25	600,00
Verovapaa pääomatulo	1 650,00	3 000,00	2 475,00	4 500,00	3 712,50	6 000,00
Veronalainen ansiotulo	26 400,00	25 050,00	25 575,00	23 550,00	24 337,50	22 050,00
Ansiotulon verot	3 280,08	2 994,85	3 105,77	2 677,93	2 844,31	2 361,00
Verovapaa ansiotulo	3 200,00	2 750,00	2 925,00	2 250,00	2 512,50	1 750,00
Verot pääoma- ja ansiotuloista yht.	3 445,08	3 294,85	3 353,27	3 127,93	3 215,56	2 961,00
Verovapaata yht.	4 850,00	5 750,00	5 400,00	6 750,00	6 225,00	7 750,00

Tässä tilanteessa yrittäjän kuukausittain tulo olisi hänen arvionsa mukaan riittävä. Ansiotuloja muodostuisi kaikista eniten näistä laskelmista ja siten myös niistä veroja maksettavaksi eniten. Kuitenkin samaan aikaan muodostuisi kevyemmin verotettua pääomatuloa sekä kokonaan verovapaita pääoma- ja ansiotuloja.

7 TUTKIMUKSEN ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

7.1 Tutkimuksen validiteetti ja reabiliteetti

Tutkimusta arvioidaan tarkastelemalla sen validiteettia ja reabiliteettia. Validiteettia arvioitaessa tutkitaan mittaako tutkimus sitä, mitä sen on tarkoitus mitata. Se vastaa kysymykseen, onko tutkimus pätevä ja ovatko saadut tulokset ja päätelmät totuudennukaisia. Reabiliteetilla viitataan tutkimuksen johdonmukaisuuteen ja pysyvyyteen, ovatko tulokset oikeita, luotettavia ja toistettavissa (Tampereen yliopisto, 2021b).

Tässä opinnäytetyössä tehty tutkimus kuvasi kohdeyrityksen tilannetta tapaustutkimuksena ja sitä verrattiin kuvitteellisiin tilanteisiin, joissa verotettavan tulon määrä tai yritysmuoto muuttuisivat. Yrittäjän kanssa sovittiin, että tarkkoja lukuja tietyltä tilikaudelta ei käytetä aiemmin mainittujen muuttuvien tekijöiden vuoksi, vaan nykytilannetta valittiin kuvaamaan luvut tuhannen euron tarkkuudella. Lisäksi, kun kyse on henkilöverotuksesta, johon liittyy verohallinnon tekemiä hyvityksiä ja vähennyksiä, ei tarkan verotuksellisen tiedon saaminen ollut tässä tutkimuksessa tarkoituksenmukaista.

Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa etenkin käytetyt lähteet ovat olennaisia. Tässä tutkimuksessa käytettiin ajantasaista ja käytettävissä olevaa lainsäädäntöä sekä vuoden 2020 verotusta koskevia määräyksiä ja ohjeita verohallinnosta. Verotus muuttuu vuosittain ja veroprosentit sekä vähennysten määrät muuttuvat. Kuitenkin verotus etenkin pääomatulojen osalta on ollut useita vuosia samansuuruista ja sen suhde ansiotulojen verotukseen on pysynyt ennallaan. Tämän vuoksi tutkimus ei olisi uudelleen toistettavissa täysin samanlaisena, mutta kuvaa kohdeyrityksen tilannetta tämän hetkisen lainsäädännön valossa.

7.2 Johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa kommandiittiyhtiöstä ja osakeyhtiöstä yritysmuotoina sekä niiden välisistä eroista etenkin tulon muodostumista yrittäjälle ja verotusta painottaen. Tämän lisäksi selvitettiin, mitä toimenpiteitä tai

ennakkotoimenpiteitä yritykseltä vaatii yritysmuodon muuttaminen kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi.

Tutkimuskysymykset olivat:

- Millaisia toimenpiteitä yritysmuodon muuttaminen kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi vaatii?
- Miten yrityksen verotus muuttuu, jos yritysmuoto muutetaan kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi?
- Miten yrityksen omistajan saama tulo muuttuu, jos yritysmuoto muutetaan kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi?

Opinnäytetyön teoriaosassa käsiteltiin kommandiittiyhtiön ja osakeyhtiön perustamista, hallintoa, edustamista ja vastuita. Seuraavaksi perehdyttiin yritysmuodon uuttoksen vaatimuksiin. Empiirisessä osuudessa tehtiin laskelmat eri tulotasoilla ja nettovarallisuudella molemmilla yhtiömuodoilla sekä erilaisilla osakeyhtiön varojenjako-malleilla. Luvussa 6 vertailtiin yhtiömuotoja ja käytiin läpi laskelmien tuloksia.

Yhtenä merkittävänä etuna osakeyhtiöllä kommandiittiyhtiön nähden on se, ettei osakas ole henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön velvoitteista ja sitoumuksista, vaan vain sijoittamastaan osasta. Myös kommandiittiyhtiönä tehdyt velat siirtyisivät yritysmuodon vaihdoksessa osakeyhtiölle. Toisaalta kommandiittiyhtiön kevyempi hallinto voi olla houkuttelevampi, vaikka osakeyhtiön hallintoon on toki mahdollista saada apua esimerkiksi tilitoimistosta.

Varojen jako on yksinkertaisempaa kommandiittiyhtiössä. Sen vastuunalainen yhtiömies voi tehdä tarpeensa mukaan yksityisnostoja, osakeyhtiössä tämä ei ole mahdollista, ja sieltä saatavista palkkatuloista maksetaan verot. Vaikka kommandiittiyhtiössä yksityisnostot tulevatkin verotetuiksi osana yhtiön varoja, niitä tekemällä on mahdollisuus vastata joustavammin rahantarpeeseen tilikauden aikana. Osakeyhtiön voitonjako vaatii suunnitelmallisuutta ja on säädellympää, mutta siihenkin on mahdollisuus tarpeen mukaan osakkaiden tai yhtiökokouksen niin päättäessä.

Kuten aiemmin luvussa 6.2 todettiin, tässä tutkimuksessa tehdyt laskelmat ovat suuntaa antavia, mutta niistä tulee kuitenkin esille yhtiömuotojen väliset erot kyseisissä tilanteissa. Lopullisen verotuksen määrittelee verohallinto, mutta tämän tutkimuksen tuloksista voidaan arvioida, mihin suuntaan verotus yhtiömuotoa mahdollisesti vaihdettaessa muuttuisi.

Laskelmien perusteella edullisin yritysmuoto verotuksen kannalta olisi osakeyhtiö ja siinä varojen jako niin, että yrittäjälle muodostuisi pääomatuloina myös verovapaita osinkoja. Pääomatuloista menee 30 000 euroon asti aina 30 % veroa ja suuremmasta summasta 34 %, kun taas ansiotuloja verotetaan progressiivisesti, kuten tämänkin tutkimuksen laskelmat osoittivat. Kukkonen ja Walden (2020, 44) huomauttavat aiheellisesti, että yritysmuodon valintaa ei tule tehdä pelkästään verotettavan tulon määrän perusteella. Heidän mukaansa yritystoiminasta tulisi saada riittävän korkea perustulotaso, jotta pääomatulojen verottaminen olisi ansiotulon verotusta edullisempaa. Tilannekohtaisia tekijöitä, jotka on otettava huomioon, ovat esimerkiksi yrittäminen yhdessä puolison tai perheen kanssa, kunnallisveroprosentti, muut kuin yrityksestä saadut tulot ja ansiotuloista tehtävät vähennykset.

Kukkosen ja Waldenin (2021, 44) mukaan osakeyhtiö on yritysmuotona perusteltu, kun toiminnassa tarvitaan investointeja, ulkopuolista henkilökuntaa tai toimintaa liittyy riskejä. Kohdeyrityksen yrittäjä työskentelee yrityksessään tällä hetkellä yksin, mutta tulevaisuuden suunnitelmissa on toiminnan muuttaminen luvussa 5.1 mainitulla tavalla ja se tulee vaatimaan yritykseltä investointeja. Muun muassa tästä syystä yrittäjä on kertomansa mukaan lähitulevaisuudessa kiinnostunut vaihtamaan yritysmuotoa osakeyhtiöksi, jotta suurempia investointeja ei tarvitsisi niin suurella henkilökohtaisella riskillä tehdä. Henkilökohtaisten ja yrityksen varojen saaminen erilleen olisi hänen mielestään merkittävä etu yritysmuodon muuttamisessa kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi.

Yrityksen pääoman ja henkilökohtaisen varallisuuden kasvattaminen sekä niiden verotus ovat asioita, joka toimeksiantajan tulee ottaa huomioon yrityksensä tilannetta ja muutoksen tarvetta arvioidessa. On mahdollista, että verolainsäädäntöä muutetaan lähivuosina, vaikka se on melko pitkään pysynyt samanlaisena. Siksi Kukkonen ja

Walden (2021, s. 45) huomauttavat myös, että osakeyhtiötä yritysmuotona on hankalaa muuttaa, ja muutosta on myös siksi syytä miettiä tarkkaan.

8 LOPUKSI

Tämä opinnäytetyö oli toimeksianto yritykseltä, joka halusi ajantasaista tietoa tueksi mahdollista yritysmuodon muuttamisen tarvetta arvioidessa. Yritysmuotoihin ja elinkeinotulon verotukseen liittyvä lainsäädäntö on paikoin vaikeaselkoista. Yrittäjällä ei välttämättä ole resursseja tai aikaa alkaa selvittämään asioita, ja yrityksen asioiden hoidossa, tilinpäätöksissä ja veroilmoituksessa vilisevät termit voivat jäädä tuntematomiksi. Tämän raportin avulla yrittäjän on helpompi vertailla yritysmuotoja ja niiden verotuksen pääpiirteitä.

Opinnäytetyöprosessissa oli tärkeää huolehtia työn rajaamisesta ja rajoissa pysymisestä. Yritysmuotoja koskevat piirteet ovat erilaisia esimerkiksi mukana olevien henkilöiden määrästä riippuen ja niin myös niiden yritystä koskeva verotus, johon vaikuttavat nettovarallisuus, tulotaso ja yrittäjän rahantarve muuttuvina tekijöinä. Tämä tutkimus koski kommandiittiyhtiötä, jossa on vain yksi vastuunalainen yhtiömies äänettömän yhtiömiehen lisäksi, eikä hän ole maksanut itselleen palkkaa työstä, joten tästä yhtiömuodosta jäi monia yleisiä tilanteita tutkimuksen ulkopuolelle. Niissä olisi mahdollisuus jatkotutkimukseen ja tutkia voisi esimerkiksi yhtiön laajenemista ja tässä tutkimuksessa pois jätettyä toimintavarausten käyttöä. Myös työnantajana toimiminen kummassakin yritysmuodossa, työntekijöiden palkkaaminen ja työnantajan velvollisuudet olisivat hyvä jatkotutkimuskohde.

Opinnäytetyön tekijälle yritysmuodot ja niiden verotus olivat opintojen kautta tuttuja, mutta opinnäytetyöprosessin aikana tietoa tuli paljon lisää. Työn tekeminen vaati syvempää perehtymistä paitsi yritysmuotoihin myös henkilöverotukseen, koska tavoitteena oli nimenomaan saada yrittäjälle tietoa yritysmuodon vaikutuksesta hänen verotukseensa. Verotuslaskelmien laatiminen opetti paljon henkilöverotuksen vaikutuksista käytännössä ja havainnollisti selkeästi yritysmuotojen väliset erot verotuksessa.

Opinnäytetyö ei koko ajan edennyt tekijän toivomaan tahtiin. Opinnäytetyöprosessin aikana vallinnut koronaviruspandemia hidasti opiskelua ja vaikeutti tiedonhakuja joidenkin teosten kohdalla. Tiedonhaku yritysmuodoista ja niiden verotuksesta oli ajoittain työlästä asiaan jo hieman perehtyneellekin ja lakitekstien tulkinta aikaa vievää, mutta opinnäytetyö valmistui aikataulussaan ja siinä laajuudessa, kuin tavoitteena oli.

LÄHTEET

Holopainen, T. (2019). Yrityksen perustamisopas: Käytännön perustamistoimet. 28. uud. p. Espoo: Asiatieto Oy.

Huikuri, H., Karsio, T., Koila, T. & Vartiainen, S. (2016). Yritystoiminnan uudelleenjärjestely. 4. uud. p. Helsinki: ST-Akatemia Oy.

Immonen, R. (2018). Yritysjärjestelyt. 7. uud. p. Helsinki: Alma Talent.

Kananen, J. (2017). Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kaupparekisterilaki 1979/129 muutoksineen. Haettu 5.3.2021 osoitteesta <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1979/19790129>

Kirjanpitolaki 1997/1336 muutoksineen. Haettu 25.2.2021 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Kukkonen, M. & Walden, R. (2020). Elinkeinoverolaki käytännössä. 4. uud. p. Helsinki: Alma Talent Oy.

Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 1988/389 muutoksineen. Haettu 25.2.2021 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1988/19880389>

Laki elinkeinotulon verottamisesta 1968/360 muutoksineen. Haettu 9.3.2021 osoitteesta <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1968/19680360#O1P2>

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 1142/2005 muutoksineen. Haettu 13.3.2021 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20051142>

Osakeyhtiölaki 2006/624 muutoksineen. Haettu 9.3.2021 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624>

Ossa, Jaakko. (2020). Yritystoiminnan verotus. 3. uud. p. Helsinki: Kauppakamari, 2020.

Patentti- ja rekisterihallitus. (2021). Kaupparekisteri. Haettu 13.3.2021 osoitteesta <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri.html>

Tampereen yliopisto. (2021a). Tutkimusmenetelmien verkkokäsikirja. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Haettu 20.3.2021 osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/metelmaopetus/kvali/>

Tampereen yliopisto. (2021b). Menetelmäopetuksen tietovaranto. Haettu 20.4.2021 osoitteesta https://www.fsd.tuni.fi/metelmaopetus/kvali/L3_3_2.html

Tilintarkastuslaki 2015/1141 muutoksineen. Haettu 25.2.2021 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151141#L1P1>

Tomperi, S. (2019). Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 30. uud. p. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Tuloverolaki 1992/1535 muutoksineen. Haettu 9.3.2021 osoitteesta <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921535#O6L1>

Tuomi-Sorjonen, P. (2018). Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus. 3. uud. p. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Verohallinto. (2021a). Tuloverotus. Haettu 13.3.2021 osoitteesta <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/>

Verohallinto. (2021b). Yleisradiovero ja Ahvenanmaan mediamaksu. Haettu osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48391/yleisradiovero3/>

Verohallinto. (2021c). Osingot listaamattomista yhtiöistä. Haettu 13.3.2021 osoitteesta <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osingot/osingot-listaamattomasta-yhtiosta/>

Verohallinto. (2021d). Yritysmuodon muutos. Haettu 14.3.2021 osoitteesta https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/perustaminen-ja-muutokset/muutokset_toiminnassa/yritysmuodon-muutos/

Verohallinto. (2021e). Sairausvakuutusmaksu. Haettu 15.4.2021 osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48793/sairausvakuutusmaksu3/#3.3-yrityksen-ja-apurahansaajan-sairausvakuutusmaksu>

Verohallinto. (2021f). Ilmoita ja tarkista vähennykset. Haettu 15.4.2021 osoitteesta <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/ilmoita-ja-tarkista-vahennykset/>

Verohallinto. (2021g). Työtulovähennys. Haettu 15.4.2021 osoitteesta https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/49038/verotettavan-tulon-laskeminen-henkil%C3%B6verotuksessa4/#7.2%20Ty%C3%B6tulov%C3%A4hennys_

Verohallinto. (2021h). Yleisradiovero. Haettu 17.4.2021 osoitteesta <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48391/yleisradiovero3/>

Verohallinto. (2021i). Sosiaalivakuutusmaksut. Haettu 17.4.2021 osoitteesta https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/yritys_tyonantajana/sosiaalivakuutusmaksut/

Veronmaksajien Keskusliitto ry. (2021). Valtion tuloveroasteikko 2020. Haettu 15.4.2021 osoitteesta <https://www.veronmaksajat.fi/Palkka-ja-elake/Valtion-tulovero/valtion-tuloveroasteikko-2020/#a075228a>

Villa, S. (2018). Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö. 5. uud. p. Helsinki: Alma Talent.

Villa, S. & Ossa, J. (2017). Henkilöyhtiöt ja verotus. Helsinki: Alma Talent.

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (2021). Muutosilmoitus. Haettu 13.3.2021 osoitteesta <https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/muutosilmoitus.html>

Yritys- ja yhteisötietolaki 2001/244 muutoksineen. Haettu 13.3.2021 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010244#P4>